

349-02789H Sierpień 2017

Oprogramowanie Shimadzu

Instrukcja Obsługi

Przetwarzanie danych

Prosimy o dokładne zapoznanie się z niniejszą instrukcją przed rozpoczęciem pracy z urządzeniem. Zachowaj tę instrukcję do późniejszego wglądu.

1. Wstęp

Prosimy o zapoznanie się z niniejszą instrukcją obsługi przed użyciem produktu.

Dziękujemy za zakup oprogramowania TRAPEZIUMX.

Niniejsza instrukcja obsługi opisuje sposób pracy z oprogramowaniem TRAPEZIUMX, głównie przez przedstawienie kolejności działań, które należy wykonać w oprogramowaniu.

Jeśli chcesz wykonać jakiekolwiek działanie, znajdź odpowiedni rozdział w spisie treści i postępuj zgodnie z zawartą w nim procedurą.

Prosimy o dokładne zapoznanie się z instrukcją obsługi maszyny wytrzymałościowej przed rozpoczęciem pracy.

Przechowuj niniejszą instrukcję w bezpiecznym i łatwo dostępnym miejscu dla łatwego korzystania z niej.

UWAGI

- Przed rozpoczęciem pracy z tym urządzeniem, zapoznaj się dokładnie z treścią niniejszej instrukcji obsługi.
- Jeśli ten produkt jest wypożyczany lub przenoszony, to niniejsza instrukcja powinna być do niego cały czas dołączona.
- Jeśli niniejsza instrukcja lub naklejki ostrzegawcze na urządzeniu ulegną uszkodzeniu lub zagubieniu, bezzwłocznie skontaktuj się z przedstawicielem Shimadzu.
- Aby zapewnić bezpieczne użytkowanie produktu należy przestrzegać, zawartych w tej instrukcji, informacji na temat bezpieczeństwa. Przed rozpoczęciem pracy zapoznaj się z "Instrukcjami dotyczącymi bezpieczeństwa".
- ADNOTACJA Prawa autorskie do tej instrukcji są zarezerwowane przez Shimadzu Corporation. Treść niniejszej instrukcji nie może być powielana w całości lub częściowo bez uzyskania pisemnej zgody Shimadzu Corporation.
  - Informacje zawarte w niniejszej instrukcji mogą w przyszłości ulec zmianie bez powiadomienia.
  - Treść niniejszej instrukcji została dokładnie sprawdzona podczas jej przygotowywania. Jednakże w razie wystąpienia jakichkolwiek błędów lub pominięć, ich natychmiastowa korekta może nie być możliwa.

"Windows" jest zarejestrowanym znakiem towarowym Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych i innych krajach.

© 2007-2012 Shimadzu Corporation. Wszelkie prawa zastrzeżone.

1.1. Instrukcja obsługi

PRZESTROGI I OSTRZEŻENIA stosowane są w niniejszej instrukcji obsługi zgodnie z konwencją podaną poniżej.

Symbol	Znaczenie
! PRZESTROGA	Oznacza potencjalnie groźną sytuację która, jeśli nie zostanie uniknięta, może spowodować poważne obrażenia lub śmierć
! OSTRZEŻENIE	Oznacza potencjalnie groźną sytuację która, jeśli nie zostanie uniknięta, może spowodować lekkie obrażenia lub uszkodzenie urządzenia
[]	Tekst wyświetlany w interfejsie graficznym (GUI) (menu, przyciski, komunikaty i nazwy okien). Przykłady: Wybierz [Plik] – [Zapisz jako] Naciśnij [OK] Okno [TRAPEZIUMX]
1) 1)	Tekst wyświetlany tymczasowo w oknie (np. w komunikatach) oraz tekst wprowadzany przez użytkownika.

1.2. Instrukcje dotyczące bezpieczeństwa

Maszyny wytrzymałościowe linii Autograph mogą <u>generować bardzo duże siły</u>, które są używane do pomiaru wytrzymałości materiałów lub produktów.

W pewnych sytuacjach, siły te mogą spowodować <u>straty materialne</u> lub <u>poważne obrażenia</u> (np. zranienia lub śmierć).

Z tego powodu, aby zapewnić bezpieczne korzystanie z systemu, prosimy o dokładne zapoznanie się z instrukcjami dotyczącymi bezpieczeństwa i przestrzeganie opisanych zaleceń.

1.3. Miejsce instalacji

! PRZESTROGA

Nieuważna praca z systemem, obejmującym maszynę wytrzymałościową i akcesoria, może doprowadzić do poważnych obrażeń lub śmierci. Trzymaj ręce, głowę oraz inne części ciała z dala od przestrzeni testowej maszyny wytrzymałościowej w czasie, gdy trawersa się przemieszcza.

! PRZESTROGA

Ruchome części maszyny generują niebezpieczne siły, zależne od nominału systemu. Wszyscy operatorzy powinni dokładnie zapoznać się z niniejszą instrukcją aby zapewnione było poprawne korzystanie z tej maszyny wytrzymałościowej. Kontroluj dostęp do urządzenia tak, aby było ono wykorzystywane jedynie przez personel przeszkolony z jego obsługi.

! PRZESTROGA

Ze względu na zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym, nigdy nie dotykaj wnętrza kontrolera maszyny wytrzymałościowej.

! PRZESTROGA

Nie zdejmuj osłon śrub napędowych o ile nie jest przeprowadzane ich smarowanie. Nie wykonuj testów ze zdjętymi osłonami śrub napędowych. Uważaj aby podczas wykonywania smarowania, włosy, ubrania, szmatka i palce nie zostały pochwycone przez obracającą się śrubę napędową.

! PRZESTROGA

Podczas wykonywania testu nie zbliżaj twarzy, ani żadnej innej części ciała do próbki. Gdy próbka ulegnie zniszczeniu jej fragmenty mogą zostać rozrzucone wokół maszyny powodując uszkodzenia oczu lub ciała. Zawsze używaj osłon lub innych metod ochrony przed odłamkami próbki.

! PRZESTROGA

Podłączenia elektryczne, utrzymanie i przeglądy muszą być wykonywane przez przeszkolony personel. Nieprzestrzeganie tego zalecenia grozi porażeniem prądem elektrycznym, obrażeniami lub pożarem.

! PRZESTROGA

Aby zapobiec porażeniu prądem elektrycznym, zawsze używaj kabla z przewodem uziemiającym oraz gniazd zasilających z bolcem uziemiającym (maksymalna rezystancja uziemienia: 100 Ω).

! PRZESTROGA

Nie przykładaj obciążenia do trawersy w sytuacji gdy czujnik siły jest zdemontowany lub w sposób, który uniemożliwia przyłożenie obciążenia do czujnika siły. W przeciwnym przypadku uszkodzeniu ulec mogą rama maszyny i zamontowane akcesoria, gdyż urządzenie nie będzie w stanie wykryć przeciążenia.

! PRZESTROGA

Nigdy nie przemieszczaj trawersy jeśli wyłączniki krańcowe przemieszczenia trawersy nie zostały odpowiednio ustawione. Nieprzestrzeganie tego zalecenia może spowodować kolizję zamontowanych akcesoriów, skutkującą uszkodzeniem ramy maszyny wytrzymałościowej, akcesoriów lub czujnika siły.

! PRZESTROGA

Podczas pracy z maszynami wytrzymałościowymi linii Autograph zawsze korzystaj z oryginalnych uchwytów i akcesoriów Shimadzu.

! OSTRZEŻENIE

Ta maszyna wytrzymałościowa jest wyposażona w funkcję bezpieczeństwa, która powoduje zatrzymanie ruchu trawersy, gdy wykryta zostanie zmiana siły o określoną wartość, podczas ręcznego przesuwania trawersy lub podczas procedury powrotu.

Funkcja ta jest jednym z zabezpieczeń maszyny wytrzymałościowej, jednakże nie eliminuje ona całkowicie ryzyka podczas pracy z dużymi prędkościami, gdy, ze względu na bezwładność układu, trawersa może zatrzymać się z pewnym opóźnieniem. Ponadto ta funkcja bezpieczeństwa nie zatrzyma maszyny gdy siła zmienia się w kierunku malejącym ze względu na bezpieczeństwo i wygodę pracy z maszyną wytrzymałościową. Nie gwarantuje się, że ta funkcja bezpieczeństwa może zapobiec kolizji lub przeciążeniu w przestrzeni badawczej.

Nie używaj tej funkcji do pozycjonowania bądź kontrolowania maszyny w jakikolwiek sposób.

! OSTRZEŻENIE

Prosimy pamiętać podczas prowadzenia długich testów, że ciągły czas pracy maszyn z linii Autograph jest ograniczony do 10 godzin.

1.4. Gwarancja

Dziękujemy za zakup niniejszego produktu.

Shimadzu zapewnia poniższe warunki gwarancji dla produktu.

1. Okres gwarancji:	Skontaktuj się z przedstawicielem Shimadzu aby uzyskać informację na temat okresu gwarancyjnego.	
2. Opis:	Jeśli w Shimac produk	okresie gwarancyjnym nastąpi awaria produktu/części produktu, dzu dokona bezpłatnej wymiany lub naprawy (wedle uznania)
4. Wyjątki:	Uszkoc	lzenia powstałe w wyniku poniższych czynników są wyłączone
	z gwara	ancji, nawet jesli powstały w okresie gwarancyjnym.
	1)	Niewłaściwe użytkowanie produktu.
	2)	Naprawy i modyfikacje przeprowadzone przez strony inne niż
		Shimadzu i firmy upoważnione przez Shimadzu.
	3)	Przyczyny nie związane bezpośrednio z produktem
	4)	Użytkowanie produktu w trudnych warunkach jak np. w wysokiej
		temperaturze lub wilgotności, w atmosferze żrących gazów lub w obecności silnych wibracii
	5)	Pożary, trzęsienia ziemi lub inne katastrofy naturalne.
	6)	Przemieszczanie produktu lub transport po instalacji.
	7)	Materiały zużywalne.
	11	· Na świli dawych jely dyaliczki i okaty CD ywysie się za wostawieky

Uwaga: Nośniki danych jak dyskietki i płyty CD uważa się za materiały zużywalne.

2. Spis treści

1.	Wstęp	. 3
1.1.	Instrukcja obsługi	. 4
1.2.	Instrukcje dotyczące bezpieczeństwa	. 5
1.3.	Miejsce instalacji	. 5
1.4.	Gwarancja	. 8
2.	Spis treści	. 9
3.	O tej instrukcji	14
3.1.	Układ niniejszego dokumentu	14
3.2.	Powiązane dokumenty	15
3.3.	Lista funkcji przetwarzania danych	15
3.3.1.	Moduł Single	15
3.3.2.	Testy zdzierania w module Single	16
3.3.3.	Moduł Cycle	16
3.3.4.	Moduł Control	17
3.3.5.	Moduł Texture	17
3.4.	Wstęp od tłumacza	19
3.4.1.	Konwencje dot. tytułowania rozdziałów i spisu funkcji przetwarzania danych	19
3.4.2.	Uzupełnienie dot. pola [Typ] w oknie wyboru parametrów wyznaczania	19
4.	Przetwarzanie danych w modułach Single i Control	20
4.1.	Odkształcenie plastyczne do maksymalnej siły - Ag	21
4.2.	Punkt zerwania próbki - Pęknięcie	22
4.3.	Moduł Younga – Moduł Spręż	25
4.4.	Moduł Younga – Cięciwa	28
4.5.	Moduł Younga – Sieczny	31
4.6.	Moduł Younga – Styczny	34
4.7.	Moduł Younga – Max_Nachyl	37
4.8.	Moduł Younga – Moduł SprPodzielony	39
4.9.	Moduł Younga – Max_P	41
4.10.	Moduł Younga – Moduł_Younga_Pętla	44
4.11.	Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu - EASL	46
4.12.	Energia	48
4.13.	Wydłużenie po zerwaniu – Dopasowanie	51

4.14.	Odkształcalność przy zginaniu – Flexular_Compliance	53
4.15.	Różnica przy wstrzymaniu – RóżnWstrz	55
4.16.	Punkt przy wstrzymaniu – Ustaw.Wstrz.	57
4.17.	Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu - LASE	59
4.18.	Dolna granica plastyczności - DolGranicaPlast	62
4.19.	Maksymalna siła - Max	64
4.20.	Maksymalne przemieszczenie – Max_Przem	67
4.21.	Minimalna siła – Min	69
4.22.	Współczynnik umocnienia – wspn	72
4.23.	Współczynnik umocnienia – nowy_wspn	74
4.24.	Odkształcenie plastyczne do zerwania – Non-Prop.E	76
4.25.	Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt	78
4.26.	Liczba Poissona – Poisson's	79
4.27.	Wyznaczanie punktu predefiniowanego – Punkt_Ustawiony	81
4.28.	Współczynnik Lankforda (współczynnik r) – wspr	84
4.29.	Przewężenie – Reduk	85
4.30.	Wyznaczanie zmiany parametru w obszarze wstrzymania CałkRóżnWstr	89
4.31.	Granica plastyczności – GranicaPlast(%FS)	92
4.32.	Granica plastyczności – GranicaPlast(Odkszt.)	98
4.33.	Granica plastyczności – GranicaPlast(Punkty)	100
4.34.	Granica plastyczności – GranicaPlast(%GranPl)	102
4.35.	Umowna granica sprężystości/plastyczności – NGranicaPlast	105
5. P	Przetwarzanie danych w module Single dla testów zdzierania	107
5.1.	Zakres przetwarzania danych w testach zdzierania	107
5.1.1.	Czułość	107
5.1.2.	Obszar przetwarzania danych	107
5.1.3.	Zakres sił wyznaczania pików	109
5.2.	Dostępne funkcje przetwarzania danych (gdy podział na interwały jest wyłączony)	110
5.3.	Dostępne funkcje przetwarzania danych (gdy podział na interwały jest włączony)	111
5.4.	Średnia wartość wszystkich pików i dolin w obszarze przetwarzania danych - Wsz_Śr	112
5.5.	Tarcie dynamiczne – Tarcie_Dyn	114
5.6.	Pierwszy Pik – Pierwszy	115
5.7.	Średnia siła – Siła_Śr	117
5.8.	Punkt pomiędzy kolejnymi interwałami – Węzeł(x)	118

5.9.	Średnia punktów węzłowych – Węzeł_Śr.	120
5.10.	Maksymalne piki – MaxPik(x)	
5.11.	Średnia maksymalnych pików – MaxPik_Śr	124
5.12.	Średnia pików – Pik_Śr	126
5.13.	Mediana pików – Pik_Mediana	128
5.14.	Minimalne piki – MinPik(x)	130
5.15.	Średnia minimalnych pików – MinPik_Śr	
5.16.	Tarcie statyczne – Tarcie_Stat	
5.17.	Maksymalne doliny – MaxDoliny(x)	136
5.18.	Średnia maksymalnych dolin – MaxDoliny_Śr	138
5.19.	Średnia dolin – Dolina_Śr	
5.20.	Minimalne doliny – MinDoliny(x)	
5.21.	Średnia minimalnych dolin – MinDoliny_Śr	
6.	Przetwarzanie danych w module Cycle	146
6.1.	Ustawienia zapisywania cykli	
6.2.	Średnie przemieszczenie przy zadanym obciążeniu EASL_Śr	
6.3.	Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu dla malejącej siły EASL_D	151
6.4.	Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu dla rosnącej siły EASL_I	153
6.5.	Moduł Younga dla malejącej siły – Moduł Younga_D	155
6.6.	Moduł Younga dla rosnącej siły – Moduł Younga_1	158
6.7.	Energia dla malejącej siły – Energia_D	
6.8.	Energia dla rosnącej siły – Energia_I	
6.9.	Pętla histerezy – Histereza	163
6.10.	Stratność cyklu – Histereza_Strata	
6.11.	Średnie obciążenie przy zadanym przemieszczeniu LASE_Śr	165
6.12.	Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu dla malejącej siły LASE_D	168
6.13.	Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu dla rosnącej siły LASE_I	
6.14.	Wartość maksymalna – Max	
6.15.	Wartość minimalna – Min	177
6.16.	Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt	180
6.17.	Wyznaczanie średniej wartości dla punktu predefiniowanego Punkt_Ustaw	śr 181
6.18.	Wyznaczanie punktu predefiniowanego dla malejącej siły Punkt_UstawD	
6.19.	Wyznaczanie punktu predefiniowanego dla rosnącej siły Punkt_UstawI	
7.	Przetwarzanie danych w module Texture	190

7.1.	Próg węzłowy (czułość wyznaczania węzłów)	191
7.2.	Siła adhezji – Siła_Adhezji	193
7.3.	Adhezyjność – Adhezyjność/Przyleganie	195
7.4.	Kruchość – Kruchość/Chrupkość	198
7.5.	Żujność	200
7.6.	Spoistość	201
7.7.	Moduł Younga – Moduł Spręż	203
7.8.	Moduł Younga – Cięciwa	206
7.9.	Moduł Younga – Sieczny	209
7.10.	Moduł Younga – Styczny	212
7.11.	Moduł Younga – Max_Nachyl	215
7.12.	Moduł Younga – Moduł SprPodzielony	217
7.13.	Energia	219
7.14.	Energia absolutna – Energia_absolutna	221
7.15.	Średnia siła – ŚrSiła	226
7.16.	Gumowatość	227
7.17.	Twardość	228
7.18.	Maksymalne przemieszczenie – Max_Odkszt	230
7.19.	llość punktów wypukłych – Nr_PunktówWypukłych	231
7.20.	Kolejne piki maksymalne – Pik_Max	232
7.21.	Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt	234
7.22.	Wyznaczanie punktu predefiniowanego – Punkt_Ustawiony	235
7.23.	Elastyczność – Resilience	238
7.24.	Sprężystość	240
7.25.	Minimalne doliny – Dolina_Min	242
8.	Wielkości statystyczne	244
8.1.	Średnia	244
8.2.	Odchylenie standardowe	244
8.3.	Maksimum, minimum i zakres	244
8.4.	Mediana	244
8.5.	Zmienność (współczynnik zmienności)	244
8.6.	3Sigma	244
8.7.	Średnia +NSigma oraz średnia -NSigma	245
9.	Obliczanie naprężenia i odkształcenia	246

11.	Alfabetyczny spis funkcji przetwarzania danych	.253
10.	Terminologia	.249
9.1.5.	Zginanie czteropunktowe	248
9.1.4.	Zginanie trójpunktowe	247
9.1.3.	Zdzieranie (tylko w module Single)	247
9.1.2.	Ściskanie	246
9.1.1.	Rozciąganie	246
9.1.	Obliczanie naprężenia i odkształcenia	246

3. 0 tej instrukcji

Niniejszy przewodnik opisuje komunikaty oraz różne funkcje przetwarzania danych w oprogramowaniu TRAPEZIUMX (używanym do obsługi maszyn wytrzymałościowych linii Autograph). Do użytkowników uniwersalnych maszyn wytrzymałościowych: prosimy pamiętać, że w niniejszej instrukcji czujniki ciśnienia (w maszynach hydraulicznych) są nazywane czujnikami siły. Dodatkowo wygląd okien oprogramowania może różnić się od przedstawionego w niniejszej instrukcji, w zależności od rodzaju maszyny używanej z oprogramowaniem.

3.1. Układ niniejszego dokumentu

Niniejszy przewodnik składa się z poniższych rozdziałów.

Rozdział 4	Przetwarzanie danych w modułach Single i Control
Rozdział 5	Przetwarzanie danych w module Single dla testów zdzierania
Rozdział 6	Przetwarzanie danych w module Cycle
Rozdział 7	Przetwarzanie danych w module Texture
Rozdział 8	Wielkości statystyczne
Rozdział 9	Obliczanie naprężenia i odkształcenia
Rozdział 10	Terminologia
Rozdział 11	Alfabetyczny spis funkcji przetwarzania danych

3.2. Powiązane dokumenty

TRAPEZIUMX – Przewodnik użytkownika

Ten dokument zawiera opis pracy z oprogramowaniem TRAPEZIUMX. (nr dokumentu: 349-02787).

TRAPEZIUMX – Opis oprogramowania

Ten dokument zawiera opis funkcji okna głównego TRAPEZIUMX oraz innych okien dialogowych oprogramowania.

(nr dokumentu: 349-02788)

TRAPEZIUMX – Samodiagnoza i ustawienia sprzętowe

Ten dokument zawiera opisy funkcji samodiagnozy sprzętowej maszyn serii AG-X oraz metody konfigurowania oprogramowania dla maszyn serii AG-X, AG-IS oraz EZGraph. (nr dokumentu 349-02790)

3.3. Lista funkcji przetwarzania danych

3.3.1. Moduł Single

- wsp._r (wyznaczanie współczynnika r; współczynnika Lankforda)
- Ag (wyznaczanie odkształcenia plastycznego do uzyskania maksymalnej siły)
- wsp._n (wyznaczanie współczynnika umocnienia)
- nowy_wsp._n (wyznaczanie współczynnika umocnienia)
- Energia 1 do 5
- Moduł_Younga_Pętla (wyznaczanie modułu Younga, metoda odciążania i ponownego obciążania)
- GranicaPlast(%FS) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(Odkszt.) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(Punkty) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(%GranPl) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- Max (wyznaczanie punktu maksymalnej siły)
- Max_Przem. (wyznaczanie punktu maksymalnego przemieszczenia)
- Min (wyznaczanie punktu minimalnej siły)
- Reduk. (wyznaczanie przewężenia)
- DolGranicaPlast (wyznaczanie dolnej granicy plastyczności)
- NGranicaPlast1 i 2 (wyznaczanie umownej granicy sprężystości/plastyczności)
- Moduł Spręż. (wyznaczanie modułu Younga, metoda regresji liniowej)
- Cięciwa (wyznaczanie modułu Younga, metoda cięciwy)
- Styczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda stycznej)
- Sieczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda siecznej)
- Max_Nachyl. (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia)
- Podzielony (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia z podziałem wykresu)
- Max_P (wyznaczanie modułu Younga, metoda regresji liniowej)
- LASE1 do 10 (wyznaczanie obciążenia przy wybranym przemieszczeniu, Load At Specified Elongation)

- EASL1 do 10 (wyznaczanie przemieszczenia przy wybranym obciążeniu, *Elongation At Specified Load*)
- Ustaw1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowego)
- Dopasowanie (wyznaczanie wydłużenia do zerwania, metoda pomiaru zerwanej próbki)
- Pęknięcie (wyznaczanie punkt zerwania próbki)
- Non-Prop.E. (wyznaczanie wydłużenia plastycznego do zerwania)
- Poisson's (wyznaczanie współczynnika Poissona)
- WybórPkt1 do 20 (wyznaczanie parametrów dla punktu wybranego ręcznie po teście)
- Ustaw.Wstrz.1 do 10 (wyznaczanie punktu w obszarze utrzymania siły lub przemieszczenia)
- Różn._Wstrz.1 do 10 (wyznaczanie różnicy parametrów pomiędzy punktem początku obszaru utrzymania siły lub przemieszczenia, a wybranym punktem)
- Całk._Różn._Wstrz. (wyznaczanie maksymalnej różnicy parametrów pomiędzy punktami w obszarze utrzymania siły lub przemieszczenia)

3.3.2. Testy zdzierania w module Single

- Węzeł(x) (wyznaczanie punktów pomiędzy interwałami testu)
- Węzeł_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie punktów pomiędzy interwałami testu)
- Siła_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich danych z analizowanego obszaru)
- Tarcie_Stat. (współczynnik tarcia statycznego)
- Wsz_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich pików i dolin wykresu)
- Tarcie_Dyn. (współczynnik tarcia dynamicznego)
- MaxPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych pików na wykresie)
- MaxPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików maksymalnych)
- MinPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych pików na wykresie)
- MinPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików minimalnych)
- Pik_Mediana (mediana pików)
- Pik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z pików w poszczególnych interwałach testu)
- Pik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z pików we wszystkich interwałach testu)
- Pierwszy (wyznaczanie pierwszego piku)
- MaxDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych dolin na wykresie)
- MaxDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin maksymalnych)
- MinDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych dolin na wykresie)
- MinDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin minimalnych)
- Dolina_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z dolin w poszczególnych interwałach testu)
- Dolina_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z dolin we wszystkich interwałach testu)

3.3.3. Moduł Cycle

- Energia_I (wyznaczanie energii przy wzroście siły)
- Energia_D (wyznaczanie energii przy spadku siły)
- Histereza
- Histereza_Strata (wyznaczanie współczynnika stratności)
- Max (wyznaczanie punktu maksymalnego)
- Min (wyznaczanie punktu minimalnego)
- Moduł Younga_I (wyznaczanie modułu Younga przy wzrastającej sile)
- Moduł Younga_D (wyznaczanie modułu Younga przy malejącej sile)
- LASE_I1 do 10 (wyznaczanie obciążenia przy zadanym przemieszczeniu przy wzrastającej sile)
- LASE_D1 do 10 (wyznaczanie obciążenia przy zadanym przemieszczeniu przy malejącej sile)
- LASE_Śr.1 do 10 (wyznaczanie obciążenia przy zadanym przemieszczeniu przy malejącej i wzrastającej sile)
- EASL_I1 do 10 (wyznaczanie przemieszczenia przy zadanym obciążeniu przy wzrastającej sile)

- EASL_D1 do 10 (wyznaczanie przemieszczenia przy zadanym obciążeniu przy malejącej sile)
- EASL_Śr.1 do 10 (wyznaczanie przemieszczenia przy zadanym obciążeniu przy malejącej i wzrastającej sile)
- Punkt_Ustaw._l1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowanego przy wzrastającej sile)
- Punkt_Ustaw._D1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowanego przy malejącej sile)
- Punkt_Ustaw._Śr1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowanego przy wzrastającej i malejącej sile)
- WybórPkt1 do 20 (wyznaczanie parametrów dla punktu wybranego ręcznie po teście)

3.3.4. Moduł Control

- Energia 1 do 5
- GranicaPlast(%FS) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(Odkszt.) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(Punkty) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- GranicaPlast(%GranPl) (wyznaczanie granicy plastyczności)
- Max (wyznaczanie punktu maksymalnej siły)
- Max_Przem. (wyznaczanie punktu maksymalnego przemieszczenia)
- Min (wyznaczanie punktu minimalnej siły)
- DolGranicaPlast (wyznaczanie dolnej granicy plastyczności)
- NGranicaPlast1 i 2 (wyznaczanie umownej granicy sprężystości/plastyczności)
- Moduł Spręż. (wyznaczanie modułu Younga, metoda regresji liniowej)
- Cięciwa (wyznaczanie modułu Younga, metoda cięciwy)
- Styczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda stycznej)
- Sieczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda siecznej)
- Max_Nachyl. (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia)
- Podzielony (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia z podziałem wykresu)
- Max_P (wyznaczanie modułu Younga, metoda regresji liniowej)
- Ustaw1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowanego)
- Pęknięcie (wyznaczanie punktu zerwania próbki)
- WybórPkt1 do 20 (wyznaczanie parametrów dla punktu wybranego ręcznie po teście)
- Ustaw.Wstrz.1 do 10 (wyznaczanie punktu w obszarze utrzymania siły lub przemieszczenia)
- Różn._Wstrz.1 do 10 (wyznaczanie różnicy parametrów pomiędzy punktem początku obszaru utrzymania siły lub przemieszczenia, a wybranym punktem)
- Całk._Różn._Wstrz. (wyznaczanie różnicy parametrów pomiędzy punktami początku i końca obszaru utrzymania siły lub przemieszczenia)

3.3.5. Moduł Texture

- Energia 1 do 5
- Twardość
- Gumowatość
- Spoistość
- Max_Odkszt. (wyznaczanie punktu maksymalnego przemieszczenia)
- Śr._Siła1 do 5 (wyznaczanie średniej siły)
- Moduł Spręż. (wyznaczanie modułu Younga, metoda regresji liniowej)
- Cięciwa (wyznaczanie modułu Younga, metoda cięciwy)
- Styczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda stycznej)
- Sieczny (wyznaczanie modułu Younga, metoda siecznej)
- Max_Nachyl. (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia)

- Podzielony (wyznaczanie modułu Younga, metoda maksymalnego nachylenia z podziałem wykresu)
- Sprężystość
- Ustaw1 do 10 (wyznaczanie punktu predefiniowanego)
- Nr_PunktówWypukłych (wyznaczanie ilości punktów wypukłych)
- Pik_Max.1 do 9 (wyznaczanie wartości maksymalnych)
- Pęknięcie (wyznaczanie punktu zniszczenia próbki)
- Adhezyjność
- Siła_Adhezji (punkt minimalnej siły po pierwszym cyklu ściskania)
- WybórPkt1 do 20 (wyznaczanie parametrów dla punktu wybranego ręcznie po teście)
- Dolina_Min.1 do 9 (wyznaczanie wartości minimalnej)
- Kruchość
- Elastyczność (wyznaczanie stosunku pracy pomiędzy pierwszym odciążeniem i pierwszym obciążeniem)

3.4. Wstęp od tłumacza

3.4.1. Konwencje dot. tytułowania rozdziałów i spisu funkcji przetwarzania danych

Niniejsza instrukcja zawiera opis wszystkich funkcji przetwarzania danych zawartych w oprogramowaniu TRAPEZIUMX. Instrukcja jest podzielona na rozdziały dotyczące kolejnych modułów oprogramowania (Single, Cycle, Control, Texture). W ramach tych rozdziałów zamieszczone są podrozdziały opisujące działanie poszczególnych funkcji przetwarzania danych, nazwy tych rozdziałów są często podzielone na dwie części i mają postać jak poniżej. Jeśli opis lub nazwa są takie same jak wyświetlana nazwa funkcji (lub wyświetlana nazwa dobrze opisuje wyznaczaną wielkość), to tytuł podrozdziału składa się tylko z wyświetlanej nazwy funkcji.

X.Y. Opis/nazwa wyznaczanej wielkości – nazwa funkcji wyświetlana w oprogramowaniu

np. wyznaczanie modułu Younga metodą cięciwy jest opisane w rozdziale zatytułowanym:

Moduł Younga – Cięciwa

Alfabetyczny spis wszystkich funkcji umieszczono na końcu tego dokumentu, przy czym jest to spis nazw wyświetlanych w oprogramowaniu. Wpisy w tym skorowidzu są skonstruowane jak poniżej.

Wyświetlana w oprogramowaniu nazwa funkcji (moduł oprogramowania, którego dotyczy rozdział)

np. funkcja do wyznaczania przewężenia podczas rozciągania próbek metalicznych przy użyciu modułu Single widnieje w spisie jako:

Reduk. (Single)

W przypadku funkcji dostępnych w testach zdzierania, w nawiasie wpisane będzie słowo "Zdzieranie", należy jednak pamiętać, że testy zdzierania prowadzone są w ramach modułu pomiarowego Single.

Jeśli potrzebne są dodatkowe informacje na temat konkretnej funkcji oprogramowania, najkorzystniej jest je zlokalizować w spisie funkcji przetwarzania danych na końcu tego dokumentu. Jeśli zaś potrzebne jest znalezienie funkcji do wyznaczenia konkretnej wielkości, to łatwiej jest znaleźć odpowiednią funkcję poprzez sprawdzenie tytułów podrozdziałów (w rozdziale dotyczącym wykorzystywanego modułu oprogramowania) w spisie treści.

3.4.2. Uzupełnienie dot. pola [Typ] w oknie wyboru parametrów wyznaczania

Początkowo niejasne może być działanie pola [Typ] w oknie wyboru parametrów wyznaczania. W przypadku niektórych wielkości możliwe jest wybranie typu wyznaczanej wielkości np. chcąc wyznaczyć czas jaki upłynął do uzyskania siły maksymalnej (np. w module Single), należy wybrać funkcję [Max], a następnie po lewej stronie w polu [Typ] odznaczyć kanał [Siła] i zaznaczyć kanał [Czas].

Wybór typu wyznaczanej wielkości oznacza po prostu wybór współrzędnej (czas, przemieszczenie, siła itd.) wyznaczanego punktu, która ma zostać wyświetlona jako wynik wyznaczania.

4. Przetwarzanie danych w modułach Single i Control

Niniejszy rozdział opisuje funkcje przetwarzania danych w modułach Single oraz Control. Niezależnie od rodzaju badania (rozciąganie, ściskanie, zginanie) przetwarzanie danych odbywa się w ten sam sposób.

Poszczególne funkcje przetwarzania danych są dostępne dla różnych modułów i typów badań. Poniższe oznaczenia wskazują w jakich warunkach można wykorzystać poszczególne funkcje przetwarzania danych. (Te oznaczenia są umieszczone poniżej nagłówka podrozdziału opisującego każdą z funkcji).

Single	Funkcja może być wykorzystana w module Single
Control .	Funkcja może być wykorzystana w module Control
Rozciąganie	Funkcja może być wykorzystana dla testów rozciągania
Ściskanie .	Funkcja może być wykorzystana dla testów ściskania
Zginanie	Funkcja może być wykorzystana dla testów zginania
Metal	Funkcja może być wykorzystana gdy zadeklarowano metal jako materiał próbki
Znacznik .	Funkcja pozwala na wyświetlenie znacznika na wykresie

Przykład 1:

Single

Wskazuje, że funkcja przetwarzania danych może być wykorzystana jedynie w module Single (dla dowolnego typu testu lub materiału próbki)

Przykład 2:

Single Rozciąganie Metal

Wskazuje, że funkcja przetwarzania danych może być wykorzystywana w trybie Single, gdy wybrano typ testu na rozciąganie oraz zadeklarowano, że próbka jest metalowa.

4.1. Odkształcenie plastyczne do maksymalnej siły - Ag

Single Rozciąganie Metal

Ta funkcja wyznacza wartość Ag, stanowiącą odległość na osi poziomej pomiędzy linią modułu sprężystości oraz prostej równoległej poprowadzonej przez punkt siły maksymalnej. Ta funkcja wymaga uprzedniego wyznaczenia siły maksymalnej oraz modułu Younga.

Parametry:

Ag		
Тур	Nazwa Ag	
	Pass/Fail Włączony Górny	Pomoc
	100 Dolny	
	1	

(bez parametrów wyznaczania)

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] wybrana zostanie opcja "Metal,itp.".

4.2. Punkt zerwania próbki - Pęknięcie

Single Control Znacznik

Funkcja wyznaczająca punkt zerwania jako punkt, który jako ostatni spełnia założone parametry.

Parametry:

Przemieszczenie

P1: Metoda detekcji pęknięcia

Możliwe ustawienia	Komentarz
Czułość	Wykrywanie pęknięcia na podstawie spadku siły. Zerwanie jest wykrywane gdy spadek siły przekroczy zadany procept pominału
Czulość	czujnika siły na sekundę.
Poziom	Wykrywanie pęknięcia na podstawie wartości siły. Zerwanie jest
FUZIOIII	wykrywane gdy siła osiągnie zadany procent nominału czujnika siły.
Doziom (%/ (Max)	Wykrywanie pęknięcia na podstawie wartości siły. Zerwanie jest
PUZIUIII (%/1VIdX)	wykrywane gdy siła osiągnie zadany procent siły maksymalnej w teście.
Ostatnie 100 msek	Zerwanie jest wyznaczane jako ostatnie 100 milisekund testu.

P2: Wartość parametru dla detekcji pęknięcia

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkastakaania	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiceme	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanalu będą pochodzić z ekstensometru. Jesił wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontazu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykłady:

Jeśli jako P1 wybrano [Czułość], jako wartość P2 wpisano "50%", a nominał czujnika siły (pełna skala) to 5 kN.

[Pęknięcie] zostanie wykryte gdy w ciągu jednej sekundy siły zmaleje o 2,5 kN lub więcej (2,5 kN = $50\% \cdot 5$ kN).

Jeśli jako P1 wybrano [Poziom (%/Max)], parametr P2 ustawiono jako "25%", a wartość maksymalna siły w teście [Max] wynosi 1 kN.

[Pęknięcie] zostanie wyznaczone w punkcie, gdzie siła spadnie do 75% siły maksymalnej [Max] (spadek o 25%).

4.3. Moduł Younga – Moduł Spręż.

Single Control

Funkcja wyznaczająca moduł Younga za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Do obliczeń używane są wszystkie dane zawarte pomiędzy dwoma, zadanymi punktami.

Długość bazy próbki

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{\text{Diagose buzy problem}}{\text{Pole przekroju poprzecznego próbki}}$

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Obliczane na podstawie danych pomiędzy dwoma
Nachyleffie	wybranymi punktami.
Długoćć bozu próble	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Parametry:

Przemieszczenie

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt początkowy obliczania

P3: Punkt końcowy obliczania

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli P1 ustawiono jako [Siła], P2 i P3 ustawiono odpowiednio jako "10 kN" i "20 kN", a próbka to płytka o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długością bazy na poziomie 50 mm.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Przemieszczenie

4.4. Moduł Younga – Cięciwa

Single Control

Ta funkcja służy do wyznaczania modułu sprężystości z nachylenia prostej przechodzącej przez dwa wybrane punkty.

Moduł Younga = Nachylenie · Długość bazy próbki Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez dwa wybrane
Nachylenie	punkty.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
	[Próbka].
	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Parametry:

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Początkowa granica obliczeń

P3: Końcowa granica obliczeń

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli jako P1 ustawiono [Siła], jako pierwszy i drugi punkt P2 i P3 wybrano odpowiednio "10 kN" oraz "20 kN", a odpowiadające tym siłom przemieszczenia to D1 równe 3 mm oraz D2 równe 5 mm to dla próbki w kształcie płytki o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długości bazy równej 50 mm moduł Younga wyznaczony zostanie jako:

Moduł Younga = $\frac{20 \text{ kN} - 10 \text{ kN}}{5 \text{ mm} - 3 \text{ mm}} \cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

4.5. Moduł Younga – Sieczny

Single Control

Ta funkcja służy do wyznaczania modułu sprężystości z nachylenia prostej przechodzącej przez punkt początkowy testu oraz wybrany punkt.

Moduł Younga = Nachylenie · Długość bazy próbki Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkt
Nachyleffie	początkowy testu oraz wybrany punkt.
Długoćć bozy próble	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Parametry:

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt, przez który ma przechodzić linia modułu sprężystości

* Jednostka parametru P2 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Zakładając, że P1 to [Siła], P2 ustalono na "20 N", a przemieszczenie D1 odpowiadające tej sile to 5 mm. Dla próbki w kształcie płytki o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm, moduł Younga zostanie wyznaczony jako:

Moduł Younga = $\frac{20 \text{ N}}{5 \text{ mm}} \cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

4.6. Moduł Younga – Styczny

Single Control

Funkcja wyznacza modułu sprężystości na podstawie wybranego punktu. Nachylenie linii modułu jest wyznaczane przez prostą przechodzącą przez dwa punkty: punkt tuż przed wybranym punktem oraz punkt tuż za wybranym punktem.

Długość bazy próbki

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{1}{\text{Pole przekroju poprzecznego próbki}}$

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkty
Nachylenie	sąsiadujące z wybranym punktem.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
	[Próbka].
Dele przekreju poprzecznego próbli	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Parametry:

Przemieszczenie

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktu obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt na podstawie którego wyznaczony zostanie moduł Younga

* Jednostka parametru P2 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli jako P1 ustawiono [Siła], P2 ustawiono jako "10 kN", a próbka ma kształt płytki o grubości 2 mm, szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm to moduł Younga zostanie wyznaczony jako:

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkty sąsiadujące z wybranym.

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

4.7. Moduł Younga – Max_Nachyl.

Single Control

Funkcja służy do wyznaczania modułu Younga na podstawie maksymalnego nachylenia, które jest wyznaczane jako maksymalna wartość z obliczonych w określonych interwałach dla wszystkich danych pomiarowych. Czarne kropki na rysunku oznaczają kolejne punkty, które są próbkowane podczas obliczeń.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot$	Długość bazy próbki
	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Wyznaczane jako wartość maksymalna dla wszystkich
	danych pomiarowych.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
	[Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
	[Próbka].

Parametry:

Max_Nachyl.		
Max_Nachyl. Typ ✓ Moduł Sprężystości □ Nachylenie	Nazwa Max_Nachyl. Parametry Pass/Fail P1: 2 (Punkty)	OK Anuluj Pomoc

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako "3" punkty, a próbka ma kształt płytki o grubości 2 mm, szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm, to moduł Younga będzie obliczany w następujący sposób:

Nachylenie zostanie wyznaczone jako maksymalna obliczona wartość dla wszystkich danych pomiarowych.

4.8. Moduł Younga – Moduł Spr._Podzielony

Single Control

Jeśli wyznaczona została granica plastyczności, ta funkcja wyznacza moduł Younga w oparciu o dane od rozpoczęcia testu do osiągnięcia granicy plastyczności. Jeśli nie wykryto granicy plastyczności używane są dane pomiarowe do momentu osiągnięcia siły maksymalnej [Max].

Dane od początku testu do granicy plastyczności lub siły maksymalnej są dzielone na interwały, w których obliczane jest nachylenie linii modułu sprężystości za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Jako wartość końcowa przyjmowane jest maksymalne obliczone nachylenie.

NOTE

Aby wyznaczyć moduł Younga za pomocą funkcji [Moduł Spr._Podzielony], należy uprzednio wyznaczyć granicę plastyczności.

Jeśli granica plastyczności nie zostanie zdefiniowana, to do obliczeń użyte zostaną dane pomiarowe do momentu uzyskania maksymalnej siły.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot$	Długość bazy próbki
	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Obliczane w opisany wyżej sposób.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub [Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce [Próbka].

Parametry:

Moduł_SprPodzielony			
Typ Moduł Sprężystości Nachylenie	Nazwa Moduł SprPodzie	elony	ОК
	Parametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1:	10 (Interwały:)	Pomoc

 P1: Interwały dla obliczeń nachylenia (ilość interwałów na które zostaną podzielone dane pomiarowe)

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

4.9. Moduł Younga – Max_P

Single Control

Funkcja wyznaczająca moduł Younga za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Do obliczeń używane są wszystkie dane zawarte pomiędzy dwoma, zadanymi punktami. W odróżnieniu od wyznaczania modułu Younga za pomocą funkcji [Moduł Spręż.] punkty będące granicami obszaru obliczania modułu sprężystości są definiowane jako określony procent wartości maksymalnej danego kanału, a nie jako konkretne wartości liczbowe.

Moduł Younga = Nachylenie	Długość bazy próbki	
	Pole przekroju poprzecznego próbki	

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Obliczane na podstawie danych pomiędzy dwoma
	wybranymi punktami.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
	[Próbka].
Dele przekreju poprzecznego próbli	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Max_P			
Тур	Nazwa		ОК
Moduł Sprężystości Nachylenie	Max_P		
	Parametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1: Siła	-	Pomoc
	P2:	10 (%MAX)	
	P3:	20 (%MAX)	
Siła 🛉 🛛 Modu	ł Younga (Max	P)	
P1	/		
/			
		`	
1			
№ Р3			
P P 2			
V			
		Przemieszcze	nie

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkaztałconio	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
Ouksztaicenie	trawersy.	
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

- **P2:** Punkt początkowy obliczania Określany jako procent maksymalnej wartości na kanale (P1), uzyskanej w trakcie testu.
- Punkt końcowy obliczania
   Określany jako procent maksymalnej wartości na kanale (P1), uzyskanej w trakcie testu.

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli P1 ustawiono jako [Siła], P2 i P3 ustawiono odpowiednio jako "10 %MAX" i "20 %MAX", w teście uzyskano maksymalną siłę na poziomie 10 kN, a próbka to płytka o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz z długością bazy na poziomie 50 mm, to moduł Younga zostanie wyznaczony jak na rysunku.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest obliczane metodą najmniejszych kwadratów. Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9. Siła P1 Moduł Younga (Max_P)

4.10. Moduł Younga – Moduł_Younga_Pętla

Single Rozciąganie Metal

Ta funkcja wyznacza moduł Younga metodą odciążania i ponownego obciążania. Moduł jest obliczany na podstawie nachylenia prostej łączącej dwa punkty – jednego dla zadanej siły lub naprężenia, a drugiego dla siły równej 10% wartości siły lub naprężenia dla pierwszego punktu.

Długość bazy próbki

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{1}{\text{Pole przekroju poprzecznego próbki}}$

Wielkość	Komentarz			
Nachylonia	Obliczane na podstawie punktów na pętli wykresu,			
Nacryterile	tworzonej podczas odciążenia i ponownego obciążenia.			
Długoćć bozy próbli	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub			
Diugose bazy probki	[Próbka].			
Dele przekreju poprzecznego próbli	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce			
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].			

P1: Kanał dla którego określana będzie wartość dla pierwszego punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

P2: Wartość dla położenia pierwszego punktu

Przykład:

Jeśli ustawiono P1 jako [Siła], wartość P2 jako "20 kN", a przemieszczenie odpowiadające siłom F1 i F2 to odpowiednio 3 i 5 mm, to dla próbki o kształcie płytki o grubości 2 mm, szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm, moduł Younga zostanie wyznaczony jako:

Moduł Younga = $\frac{20 \text{ kN} - 2 \text{ kN}}{5 \text{ mm} - 3 \text{ mm}} \cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

Dodatkowe informacje:

Ta funkcja może zostać użyta jedynie gdy w zakładce [Próbka] jako [Materiał] wybrano "Metal, itp.".

Ponadto, jeśli ta funkcja zostanie użyta, maszyna wytrzymałościowa będzie pracować inaczej niż dla pozostałych funkcji przetwarzania danych. W trakcie testu po uzyskaniu obciążenia odpowiadającego wartości parametru P2 zostanie wykonane odciążenie do 10% uzyskanego obciążenia, a następnie ponowne obciążenie w celu wykreślenia pętli na wykresie.

4.11. Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu - EASL

Single

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie przemieszczenia lub odkształcenia dla określonego obciążenia lub naprężenia. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów za pomocą tej funkcji.

Parametry:

P1: Kanał dla którego określane będzie położenie punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Siła], P2 jako [Wartość], a P4 jako 10 N, funkcja wyznaczy przemieszczenie lub wydłużenie dla punktu, w którym zmierzona siła wynosiła 10 N.

4.12. Energia

Single Control

Funkcja służąca do obliczania energii (pracy) testu poprzez obliczanie pola pod całym wykresem lub jego częścią. Możliwe jest zdefiniowanie do 5 różnych energii liczonych wg osobnych kryteriów.

Energia jest obliczana jako całka siły po przemieszczeniu, co odpowiada polu powierzchni obszaru ograniczonego osią poziomą i linią wykresu siła-przemieszczenie.

P1: Określa czy Energia ma być obliczona w całym obszarze

Możliwe ustawienia	Komentarz				
Start Testu	Punkt rozpoczęcia testu				
Kanał	Punkt, w którym osiągnięto zadaną wartość wybranego kanału.				
Obszar	Punkt, w którym rozpoczęto określony blok testu z zakładki [Testowanie].				
GranicaPlast	Punkt osiągnięcia granicy plastyczności.				
Max	Punkt osiągnięcia siły maksymalnej.				
Pęknięcie	Punkt zniszczenia próbki.				
%/Max.	Punkt osiągnięcia zadanego procentu maksymalnej siły w teście.				

P2: Ustawia rodzaj punktu startowego obliczeń

P3: Wybór kanału dla punktu startowego (tylko gdy P2 = [Kanał])Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz				
Siła					
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.				
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.				
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie				
	trawersy.				
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to				
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są				
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten				
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.				
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]				
Czas					

P4: Wartość dla punktu startowego (tylko gdy P2 = [Kanał] lub [Obszar])

P5: Ustawia rodzaj punktu końcowego obliczeń

Możliwe ustawienia	Komentarz					
Start Testu	Punkt rozpoczęcia testu					
Kanał	Punkt, w którym osiągnięto zadaną wartość wybranego kanału.					
Obszar	Punkt, w którym rozpoczęto określony blok testu z zakładki [Testowanie].					
GranicaPlast	Punkt osiągnięcia granicy plastyczności.					
Max	Punkt osiągnięcia siły maksymalnej.					
Pęknięcie	Punkt zniszczenia próbki.					
%/Max.	Punkt osiągnięcia zadanego procentu maksymalnej siły w teście.					

P6: Wybór kanału dla punktu startowego (tylko gdy P5 = [Kanał])Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz					
Siła						
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.					
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.					
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie					
	trawersy.					
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to					
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są					
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten					
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.					
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]					
Czas						

P7: Wartość dla punktu końcowego (tylko gdy P5 = [Kanał] lub [Obszar])

Parametry P2 – P7 mogą być zmieniane tylko gdy parametr P1 jest odznaczony. Wartości parametrów są podane w jednostkach ustawionych w zakładce [System].

Przykład:

Przyjmując: P1 – odznaczony (liczenie tylko w wybranym obszarze), P2: [Kanał], P3: [Przemieszczenie], P4: "3 mm", a P5: [Pęknięcie].

Siła 4

4.13. Wydłużenie po zerwaniu – Dopasowanie

Single Rozciąganie Metal

Ta funkcja pozwala na wyznaczenie procentowego wydłużenia próbki po zerwaniu, na podstawie początkowej długości próbki oraz długości próbki po zerwaniu, zmierzonej przez przyłożenie do siebie fragmentów próbki.

Jeśli w polu [Typ] zaznaczone zostanie [Wydłużenie] to wartość zostanie obliczona z poniższego wzoru.

Wydłużenie (%) =
$$\frac{L_u - L_0}{L_0} \cdot 100\%$$

Gdzie: L₀ – początkowa długość próbki L_u – długość próbki po zerwaniu

Jeśli w polu [Typ] zaznaczone zostanie [Przemieszcz.] to wyznaczoną wartością będzie L_u.

Parametry:

Dopasowanie		
Typ Vydłużenie Przemieszcz.	Nazwa Dopasowanie_Wydłużenie Parametry Pass/Fail P1: Pokaż automatyczn P2: 1 (mm) P3: Użyj GL Ekstensom	OK Anuluj Pomoc

P1: Określa czy po zerwaniu próbki automatycznie pokazywać ma się komunikat z prośbą o wpisanie długości próbki po zerwaniu

Dopasowanie	OK	
	Anuluj	

P2: Długość próbki po zerwaniu

Jeśli parametr P1 jest zaznaczony to po wpisaniu wartości w wyświetlonym komunikacie, wartość tego parametru jest równa wpisanej długości po zerwaniu.

P3: Określa czy jako L₀ użyć długość bazy pomiarowej ekstensometru

Przykład:

Jeśli długość początkowa próbki L_0 wynosi 50 mm, a długość po zerwaniu L_0 wynosi 70 mm to:

Wydłużenie (%) =
$$\frac{70 \text{ mm} - 50 \text{ mm}}{50 \text{ mm}} \cdot 100\% = 40\%$$

Dodatkowe informacje:

Ta funkcja może zostać użyta tylko gdy w zakładce [Próbka] w polu [Materiał] wybrano "Metal, itp.".

4.14. Odkształcalność przy zginaniu – Flexular_Compliance

Single

Funkcja służąca do określania wartości korekcyjnej na deformację maszyny przez zginanie, wg metody opisanej w złączniku JA normy JIS Z7171:2016.

Jeśli nie jest używany ekstensometr:

$$C_{\rm M} = \frac{S_{\rm RE}}{F} - \frac{L_{\rm RE}^3}{4E_{\rm RE}b_{\rm RE}h_{\rm RE}^3}$$

- Gdzie: C_M współczynnik korekcyjny obliczony pomiędzy dwoma ustawionymi punktami (mm/N)
  - S_{RE} przemieszczenie pomiędzy dwoma ustawionymi punktami (mm)
  - F siła (N)
  - E_{RE} moduł Younga próbki odniesienia (MPa)
  - L_{RE} rozstaw podpór (mm)
  - b_{RE} szerokość próbki odniesienia (mm)
  - h_{RE} grubość próbki odniesienia (mm)

Jeśli używany jest ekstensometr:

$$C_{\rm M} = \frac{1}{F}(S^* - \Delta S_{\rm RE})$$

Gdzie: S* - przemieszczenie trawersy (mm)

 ΔS_{RE} - przemieszczenie ekstensometru (mm)

Flexural_Compliance						
Тур	Nazwa Flexural_Compliance					ОК
		Parametry		Pass/Fail		Anuluj
	P1:	Siła		•		Pomoc
	P2:		10	(N)		
	P3:		20	(N)		
	P4:		30	(MPa)		

P1:	Wybór kanału dla którego określone zostaną wartości początkowa i końcowa
-----	--

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkaztałconio	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaicenie	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Brzomioczcz	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
Pizeimeszcz.	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

- P2: Ustawienie punktu początkowego
- P3: Ustawienie punktu końcowego
- P4: Moduł Younga próbki odniesienia

Dodatkowe informacje:

Aby wykorzystać tę funkcję należy wybrać [Odkształcalność] jako typ testu w zakładce [System], a następnie zaznaczyć [Flexular Compliance].

Jeśli nie jest wykorzystywany ekstensometr, należy jako wartość parametru P4 wpisać moduł Younga próbki odniesienia.

4.15. Różnica przy wstrzymaniu – Różn._Wstrz.

Single Control

Funkcja służąca do wyznaczania różnicy parametru pomiędzy punktem początku obszaru wstrzymywania obciążenia (lub przemieszczenia) i wybranym punktem.

- P1: Numer bloku testu, w którym wyznaczana będzie różnica
- **P2:** Wybór kanału, dla którego określona zostanie wartość punktu końcowego Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P3: Wartość dla punktu końcowego

* Jednostka parametru P3 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkaztałconio	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiteme	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że blok 1 to obciążanie, a blok 2 to wstrzymywanie przemieszczenia, to dla P1 = $_{,2}$ ", P2 ustawionego jako [Czas], a P3 = $_{,3}$ O s", funkcja wyznaczy wartość jak na rysunku.

4.16. Punkt przy wstrzymaniu – Ustaw.Wstrz.

Single Control

Funkcja służy do wyznaczania określonego punktu w bloku wstrzymania. Możliwe jest zdefiniowanie do 10 różnych punktów.

- P1: Numer bloku testu, w którym wyznaczany będzie punkt
- **P2:** Wybór kanału na podstawie którego wyznaczany będzie punkt Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P3: Wartość dla punktu końcowego

* Jednostka parametru P3 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcania	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiceme	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to nomiary z tego kanału beda pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane sa
Przemieszcz.	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał bedzie zawierać przemieszczenie trawersy
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że blok 1 to obciążanie, a blok 2 to wstrzymywanie przemieszczenia, to dla P1 = $_{,2}$ ", P2 ustawionego jako [Czas], a P3 = $_{,3}$ O s", funkcja wyznaczy wartość jak na rysunku.

4.17. Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu - LASE

Single

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie obciążenia lub naprężenia dla określonego przemieszczenia lub odkształcenia. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów za pomocą tej funkcji.

P1: Kanał, na podstawie którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkaztałconio	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz
Ouksztaiceme	przemieszczenie trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr
Drzomioczcz	to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli
Przemieszcz.	wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu
	ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Mudutopio	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał
wyuluzellie	[Przemieszcz.]

P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru

P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])

P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wartość], a P4 jako 5 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie dla punktu, w którym zmierzone przemieszczenie wynosiło 5 mm.

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wzór], a P3 jako długość bazy pomiarowej podzielonej na 2 to dla próbki o długości bazy pomiarowej 50 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie dla punktu, w którym zmierzone przemieszczenie wynosiło 25 mm.

4.18. Dolna granica plastyczności - DolGranicaPlast

Single Control Znacznik

Ta funkcja służy do wyznaczania dolnej granicy plastyczności jako punktu, gdzie siła jest najmniejsza z pominięciem efektów początkowych, zakładając że wyznaczono również granicę plastyczności (górną).

Funkcja pozwala na wybór spośród trzech algorytmów detekcji w zależności od przebiegu wykresu.

Parametry:

DolGranicaPlast			
DolGranicaPlast	Nazwa DolGranicaPlast_S Parametry Pokaż Znaczn	Siła Pass/Fail	OK Anuluj Pomoc

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkaztałcania	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiteme	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Drzomioszcz	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
FIZEIIIIESZCZ.	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

4.19. Maksymalna siła - Max

Single Control Znacznik

Funkcja wyznacza punkt maksymalnej siły w wybranym obszarze lub dla całego testu.

P1: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony z całego testu, czy tylko z wybranego obszaru

Kanał pomiarowy	Komentarz				
Siła					
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.				
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.				
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie				
	trawersy.				
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to				
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są				
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten				
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.				
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]				
Czas					

P2: Wybór kanału dla którego wybrane zostaną granice wyznaczania wartości maksymalnej siły

- **P3:** Granica początkowa obszaru wyznaczania punktu
- P4: Granica końcowa obszaru wyznaczania punktu
- * Jednostki parametrów P3 oraz P4 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz				
Siła					
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.				
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.				
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie				
	trawersy.				
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.				
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]				
Czas					

Przykład:

Gdy parametr P1 nie jest zaznaczony, P2 został ustawiony jako [Przemieszczenie], a P3 oraz P4 zostały ustawione jako "10 mm" oraz "20 mm".

4.20. Maksymalne przemieszczenie – Max_Przem.

Single Control Znacznik

Funkcja służąca do wyznaczania maksymalnego przemieszczenia w całym teście.

Parametry:

- (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

4.21. Minimalna siła – Min

Single Control Znacznik

Funkcja wyznaczająca minimalną siłę w wybranym obszarze lub dla całego testu.

Parametry:

P1: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony z całego testu, czy tylko z wybranego obszaru

P2: Wybór kanału dla którego wybrane zostaną granice wyznaczania wartości minimalnej siły

Kanał pomiarowy	Komentarz				
Siła					
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.				
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.				
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie				
	trawersy.				
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to				
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są				
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten				
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.				
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]				
Czas					

P3: Granica początkowa obszaru wyznaczania punktu

- P4: Granica końcowa obszaru wyznaczania punktu
- * Jednostki parametrów P3 oraz P4 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Parametry P2 – P4 mogą być zmieniane tylko gdy parametr P1 jest odznaczony.

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz			
Siła				
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.			
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.			
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie			
	trawersy.			
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.			
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]			
Czas				

Przykład:

Gdy parametr P1 nie jest zaznaczony, P2 został ustawiony jako [Przemieszczenie], a P3 oraz P4 zostały ustawione jako "10 mm" oraz "20 mm".

4.22. Współczynnik umocnienia – wsp._n

Single Rozciąganie Metal

Niniejsza funkcja wyznacza współczynnik umocnienia (współczynnik n) za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Wyznaczanie odbywa się dla obszaru określonego przez dwa punkty oraz wpisaną liczbę par punktów do obliczeń.

- ε odkształcenie rzeczywiste
- σ naprężenie rzeczywiste

wspn											
Тур	Nazwa	ОК									
	wspn										
	F	Parametry Pass/Fail			Anuluj						
	P1:		10	(%)		Pomoc					
	P2:		20	(%)							
	P3:		2	(Punkty)							
- P1: Początkowa granica obliczania współczynnika umocnienia (wydłużenie)
- P2: Końcowa granica obliczania współczynnika umocnienia (wydłużenie)
- **P3:** Ilość par punktów biorących udział w obliczeniach

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] wybrane zostanie "Metal,itp.".

4.23. Współczynnik umocnienia – nowy_wsp._n

Single Rozciąganie Metal

Ta funkcja wyznacza współczynnik umocnienia (współczynnik n) za pomocą metody najmniejszych kwadratów, zgodnie z normą ISO 10275:2007 lub JIS Z2253:2011. Wyznaczanie odbywa się dla obszaru określonego przez dwa punkty oraz wpisaną liczbę par punktów do obliczeń.

Obliczanie przebiega w sposób bardzo podobny jak dla funkcji [wsp._n], ale sposób obliczania rzeczywistego odkształcenia jest inny.

 ϵ $\,$ - odkształcenie rzeczywiste

σ - naprężenie rzeczywiste

Aby wyznaczyć wartość współczynnika umocnienia za pomocą funkcji [nowy_wsp._n] należy najpierw wyznaczyć moduł Younga, Ag oraz odkształcenie plastyczne do zerwania [Non-Prop.E].

Jeśli odkształcenie sprężyste wynosi mniej niż 10% odkształcenia całkowitego, to odkształcenie rzeczywiste jest obliczane ze wzoru:

$$\epsilon_r = \frac{ln(L_e + \Delta L)}{Le}$$

Gdzie: L_e - początkowa długość bazy pomiarowej próbki

ΔL - zmiana długości bazy pomiarowej od początku testu (wydłużenie w mm)

Jeśli odkształcenie sprężyste wynosi więcej niż 10% odkształcenia całkowitego, to odkształcenie rzeczywiste jest obliczane ze wzoru:

$$\varepsilon_{\rm r} = \frac{\ln(L_{\rm e} + \Delta L)}{Le} - \frac{F}{SE}$$

Gdzie: L_e -początkowa długość bazy pomiarowej próbki

ΔL -zmiana długości bazy pomiarowej od początku testu (wydłużenie w mm)

F -siła

- S -pole przekroju poprzecznego próbki
- E -moduł Younga

W przypadku gdy P2 jest większe od wyznaczonej wartości Ag, przyjmuje się, że P2 = Ag.

Parametry:

nowy_wspn			
Тур	Nazwa nowy_wspn		ОК
	Parametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1:	10 (%)	Pomoc
	P2:	20 (%)	
	P3:	2 (Punkty)	

- P1: Początkowa granica obliczania współczynnika umocnienia (wydłużenie)
- P2: Końcowa granica obliczania współczynnika umocnienia (wydłużenie)
- P3: Ilość par punktów biorących udział w obliczeniach

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] wybrane zostanie "Metal,itp.".

4.24. Odkształcenie plastyczne do zerwania – Non-Prop.E.

Single Rozciąganie Metal

Funkcja ta pozwala wyznaczyć odkształcenie plastyczne do zerwania jako odległość na osi poziomej pomiędzy linią modułu Younga oraz prostą równoległą, przechodzącą przez punkt zerwania próbki. Do wyznaczenia tej wielkości konieczne jest uprzednie wyznaczenie modułu Younga.

Parametry:

Non-Prop.E.				
Non-Prop.E. Typ Odkształcenie Przemieszcz. Wydłużenie	Nazwa Non-Prop.EPrzemieszczenie Parametry Pass/Fail P1: Ostatnie100msek • P2: 1 (%)	OK Anuluj Pomoc		
1				

P1: Metoda detekcji pęknięcia

Możliwe ustawienia	Komentarz
	Wykrywanie pęknięcia na podstawie spadku siły. Zerwanie jest
Czułość	wykrywane gdy spadek siły przekroczy zadany procent nominału
	czujnika siły na sekundę.
Doziom	Wykrywanie pęknięcia na podstawie wartości siły. Zerwanie jest
POZIOIII	wykrywane gdy siła osiągnie zadany procent nominału czujnika siły.
Doziom (% /Max)	Wykrywanie pęknięcia na podstawie wartości siły. Zerwanie jest
P0210111 (70/1010X)	wykrywane gdy siła osiągnie zadany procent siły maksymalnej w teście.
Ostatnie 100 msek	Zerwanie jest wyznaczane jako ostatnie 100 milisekund testu.

P2: Wartość parametru dla detekcji pęknięcia

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] wybrane zostanie "Metal, itp.".

4.25. Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt

Single Control

Ta funkcja służy do wyznaczania dowolnego punktu po wykonaniu testu. Wybór punktu odbywa się poprzez kliknięcie myszą na wykresie. Można w ten sposób wyznaczyć 20 różnych punktów.

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkastakaania	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiceme	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

4.26. Liczba Poissona – Poisson's

Single Rozciąganie Ściskanie

Funkcja służąca do wyznaczania modułu Younga na podstawie wyznaczonej wartości modułu Younga w kierunku rozciągania oraz podobnej wielkości – "pozornego modułu Younga" wyznaczonego dla kierunku poprzecznego na podstawie wartości siły osiowej oraz odkształcenia poprzecznego. Stosunek ten jest co do wartości równy stosunkowi odkształcenia wzdłużnego i poprzecznego.

 $\nu = \frac{moduł Younga}{"pozorny poprzeczny moduł Younga"}$

Parametry:

Poisson's		
Poisson's Typ	Nazwa Poisson's Parametry Pass/Fail P1: Sita • P2: 10 (N) P3: 20 (N)	OK Anuluj Pomoc

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczeń. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkastakaania	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
Ouksztaiterile	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt początkowy obliczania

P3: Punkt końcowy obliczania

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy w zakładce [Czujniki], w podzakładce [Czujnik Szerokości] ustawiono czujnik szerokości do pomiaru odkształcenia poprzecznego.

4.27. Wyznaczanie punktu predefiniowanego – Punkt_Ustawiony

Single Control

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania punktów związanych z określonym parametrem zdefiniowanym wcześniej. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów.

Przemieszczenie P1

Parametry:

Ustaw1		
Typ Sita Napręż. Przemieszczenie Odkształcenie Szer.1 Szer.1(Wydłużenie) Przemieszcz. Wydłużenie Czujnik_Szer. Szer_Wydłużenie Czas	Nazwa Ustaw1_Siła Parametry Pass/Fail P1: Siła • P2: Wartość • P3: • P4: 1 (N)	OK Anuluj Pomoc
Sila ▲ Ustaw_S	ila	

P4

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktu. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że wybrano [Czas] jako P1, P2 ustawiono jako [Wartość], a za P4 wpisano "5 s" to wyznaczony zostanie punkt jak na rysunku.

Siła 🛉

4.28. Współczynnik Lankforda (współczynnik r) – wsp._r

Single Rozciąganie Metal

Ta funkcja służy do wyznaczania współczynnika Lankforda (współczynnika r) poprzez pomiar szerokości próbki przy zadanym wydłużeniu.

$$r = \frac{\ln \frac{W_0}{W}}{\ln \frac{L}{L_0} - \ln \frac{W_0}{W}}$$

Gdzie: W₀ -początkowa szerokość próbki

- W -szerokość próbki po osiągnięciu zadanego odkształcenia
- L₀ -początkowa długość bazy pomiarowej próbki
- L -długość bazy pomiarowej próbki po osiągnięciu zadanego wydłużenia

Parametry:

wspr		
wspr Typ	Nazwa WSPr Parametry Pass/Fail P1: 20 (%)	OK Anuluj Pomoc

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy w zakładce [Czujniki], w podzakładce [Czujnik Szerokości] ustawiono czujnik szerokości do pomiaru odkształcenia poprzecznego. Dodatkowo podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] należy wybrać "Metal,itp.".

4.29. Przewężenie – Reduk.

Single Rozciąganie Metal

Funkcja ta służy do obliczania przewężenia próbki na podstawie początkowego pola przekroju poprzecznego (S₀) oraz najmniejszego pola przekroju poprzecznego po zerwaniu próbki (S_u) wyznaczonego przez dopasowanie do siebie fragmentów zerwanej próbki i pomiar.

$$\mathbf{Z} = \frac{\mathbf{S}_0 - \mathbf{S}_u}{\mathbf{S}_0} \cdot 100\%$$

Gdzie: S₀ -początkowe pole przekroju poprzecznego próbki

 $S_{u} \quad$ -minimalne pole przekroju poprzecznego próbki po zerwaniu

Parametry (dla menu [Otwórz Metodę] oraz [Stwórz Nową Metodę]):

Reduk.		
Reduk. Typ	Nazwa Reduk. Pass/Fail Włączony Górny 100	OK Anuluj Pomoc
	1	

— (bez parametrów wyznaczania)

Parametry (dla menu [Powtórzenie analizy]):

Aby otworzyć należy dwa razy kliknąć lewym przyciskiem myszy na wyznaczoną wartość przewężenia.

P1: Okienko wpisywania wymiarów

Zaznaczenie tej opcji spowoduje, że po teście automatycznie wyświetlany będzie komunikat z prośbą o wpisanie wymiarów próbki.

Grubość	ОК
	Anuluj

Jeśli (P1) jest odznaczone, powyższy komunikat nie jest wyświetlany, a przewężenie jest obliczane na podstawie parametrów P2 – P4.

P2: Wymiary próbki

W tym polu będzie wyświetlana wartość wpisana w komunikacie po zakończeniu testu. Znaczenie parametru P2 zależy od wybranego kształtu próbki.

Kształt próbki	Znaczenie parametru P2
Prostopadłościan	Grubość próbki po teście
Pręt	Średnica próbki po teście
Tuba 1	
Tuba 2	Średnica zewnętrzna próbki po teście
Tuba 3	
Waga	Długość próbki po teście
Pierścień	- Grubość próbki po teście
Oring	
Włókno/nić	Gęstość liniowa próbki po teście
Heksagonalny	Długość boku a próbki po teście
Powierzchnia	Pole przekroju poprzecznego po teście

P3: Wymiary próbki

W tym polu będzie wyświetlana wartość wpisana w komunikacie po zakończeniu testu. Znaczenie parametru P3 zależy od wybranego kształtu próbki.

Kształt próbki	Znaczenie parametru P3
Prostopadłościan	Szerokość próbki po teście
Pręt	(Nie używany)
Tuba 1	Wewnętrzna średnica próbki po teście
Tuba 2	Grubość próbki po teście
Tuba 3	
Waga	Masa próbki po teście
Pierścień	Grubość próbki po teście
Oring	Wewnętrzna średnica pierścienia po teście
Włókno/nić	
Heksagonalny	(Nie używany)
Powierzchnia	

P4: Wymiary próbki

W tym polu będzie wyświetlana wartość wpisana w komunikacie po zakończeniu testu. Znaczenie parametru P4 zależy od wybranego kształtu próbki.

Kształt próbki	Znaczenie parametru P4
Prostopadłościan	
Pręt	(Nie używany)
Tuba 1	
Tuba 2	
Tuba 3	Szerokość próbki po teście
Waga	Gęstość próbki po teście
Pierścień	
Oring	(Nie używany)
Włókno/nić	
Heksagonalny	
Powierzchnia	

Przykład:

Jeśli pole przekroju poprzecznego próbki przed rozpoczęciem testu S_0 wynosi 6 mm², a po zakończeniu testu, pole przekroju poprzecznego S_0 wynosi 3 mm² to przewężenie:

Przewężenie =
$$\frac{6 \text{ mm}^2 - 3 \text{ mm}^2}{6 \text{ mm}^2} \cdot 100\% = 50\%$$

Dodatkowe informacje:

Ta wielkość może być wyznaczona jedynie wówczas gdy podczas tworzenia metody testowej (lub w menu [Powtórna Analiza]) w zakładce [Próbka], w polu [Materiał] wybrane zostanie "Metal,itp.".

4.30. Wyznaczanie zmiany parametru w obszarze wstrzymania Całk._Różn._Wstr

Single Control

Ta funkcja pozwala na wyznaczenie maksymalnej różnicy wartości parametru w obszarze wstrzymania (np. przemieszczenia lub obciążenia) poprzez porównanie wartości parametru dla punktu startowego bloku wstrzymania oraz wartości punktów pomiarowych w trakcie bloku wstrzymania.

Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych różnic wartości parametru.

Parametry:

- P1: Numer bloku testu, dla którego będzie wyznaczana różnica (musi być to blok wstrzymania)
- P2: Wybór kanału na podstawie którego wyznaczana będzie różnica Funkcja wyszuka maksymalną i minimalną wartość występującą na wybranym kanale w obszarze wstrzymania, a następnie obliczy zmianę parametru. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanaf bedzie zawierac przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Wybierz wyznaczaną wielkość w taki sam sposób jak dla parametru P2.

Przykład:

Zakładając, że blok 1 to "Obciążanie", blok 2 to "Wstrzymanie przemieszczenia", blok 3 to "Odciążanie". Parametr P1 ustawiono na "2", a P2 na [Czas].

Całk._Różn._Wstr = 20 N – 18 N = 2 N

Zakładając, że blok 1 to "Obciążanie", blok 2 to "Wstrzymanie obciążenia", blok 3 to "Odciążanie". Parametr P1 ustawiono na "2", a P2 na [Przemieszczenie].

Całk._Różn._Wstr = 20 mm – 130 mm = 70 mm

4.31. Granica plastyczności – GranicaPlast(%FS)

Single Control Znacznik

Funkcja służy do wyznaczania granicy plastyczności poprzez analizę zmian siły.

Granica plastyczności jest wyznaczana jako punkt, w którym siła maleje po raz pierwszy od rozpoczęcia testu, jednakże spadki siły występujące dla siły mniejszej niż 1% pełnej skali siły (nominału czujnika siły), nie zostaną zarejestrowane jako granica plastyczności.

Jeśli po spadku siły, wzrośnie ona ponownie, przy jednoczesnej zmianie odkształcenia maksymalnie o 0,05%, to ten punkt nie zostanie zarejestrowany jako granica plastyczności.

Parametry:

Przemieszczenie

P1: Czułość wykrywania spadku siły (w procentach pełnej skali siły – nominału czujnika siły) Dodatkowe informacje na temat pełnej skali siły (FS) przedstawiono dalej.

Pełna skala siły:

Dla czterech wymienionych modeli, pełna skala siły to maksymalna siła w danym zakresie pomiarowym. W przypadku innych modeli pełna skala siły jest tożsama z nominałem czujnika siły.

	AG-IS
Modele, dla których pełna skala odpowiada maksymalnej sile w danym	EZGRAPH
zakresie pomiarowym	MST-I
	AG-I
Madala dla których nałna dvala odnawiada naminałowi czwinika ciłu	Inne niż wymienione
Nodele dia ktorych pełna skala odpowiada nominałówi czujnika sły	powyżej

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że nominał czujnika siły to 5 kN, a parametr P1 ustawiono na "0,1%" (czułość wykrywania spadku siły – w tym przypadku 0,1% z 5 kN, czyli 5 N).

Spadek siły = 200 N – 195 N = 5 N

Ponieważ spadek siły ≥ Ustawiona czułość 0,1% (5 N), to granica plastyczności zostanie wykryta.

Przycisk [Szczegóły]:

Po naciśnięciu przycisku [Szczegóły] wyświetlone zostanie poniższe okno.

Szczegółowe ustawienia Granicy Plastyczności	
Początek detekcji (%/FS)	1
Limit końcowy detekcji (%/Max_Odkszt)	90
Wykryj GranicęPlast gdy wartość siły wzras Max: Wykrywa Maksimum jeżeli siła wzrasta	a a
czułość dla wzrostu Siły	1
OK	Anuluj

Początek detekcji (%/FS)

Parametr określający dolną granicę siły (w procentach pełnej skali siły – nominału czujnika siły), poniżej której detekcja granicy plastyczności jest wyłączona.

Limit końcowy detekcji (%/Max_Odkszt)

Parametr określający końcową granicę detekcji granicy plastyczności (w procentach maksymalnego odkształcenia). Na przykład, jeśli wartość tego parametru wynosi "90", to granica plastyczności nie zostanie wykryta w zaznaczonym obszarze.

Wykryj GranicęPlast gdy wartość siły wzrasta powyżej wartości oczekiwanej GranicyPlast

Gdy ta opcja jest ZAZNACZONA

Punkt zostanie wykryty jako granica plastyczności <u>tylko</u>, gdy siła po osiągnięciu granicy plastyczności wzrośnie do wartości większej niż granica plastyczności. Jeśli nie nastąpi wzrost siły ponad wartość dla granicy plastyczności to dany punkt nie zostanie oznaczony jako granica plastyczności.

Gdy ta opcja jest ODZNACZONA

Punkt zostanie oznaczony jako granica plastyczności nawet jeśli nie wystąpi wzrost siły. Punkt siły maksymalnej zostanie wykryty w obszarze przemieszczeń większych niż dla granicy plastyczności (będzie to maksymalna siła po osiągnięciu granicy plastyczności).

– Czułość dla wzrostu siły

Jeśli po osiągnięciu granicy plastyczności nie występuje wzrost siły, punkt siły maksymalnej zostanie wykryty na podstawie ustawienia [Czułość dla wzrostu siły].

Szczegółowe ustawienia Granicy Plastyczności	
Początek detekcji (%/FS)	1
Limit końcowy detekcji (%/Max_Odkszt)	90
Wykryj GranicęPlast gdy wartość siły wzras Max: Wykrywa Mele internejezen sna wzrasta powiecej GranicyPlast Czułość dla wzrostu Siły	ta powyżej wartości oczekiwanej GranicyPlast
ОК	Anuluj

Jeśli po osiągnięciu granicy plastyczności siła wzrasta (o wartość większą niż wynikającą z czułości), punkt [Max] zostanie wykryty.

Jeśli po osiągnięciu granicy plastyczności siła nie wzrasta, punkt [Max] nie zostanie wykryty.

4.32. Granica plastyczności – GranicaPlast(Odkszt.)

Single Control Znacznik

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie granicy plastyczności jako punktu maksymalnej siły w obszarze od początku testu do określonego punktu.

Parametry:

P1: Kanał, dla którego określony zostanie punkt końcowy obszaru, w którym wyznaczana będzie granica plastyczności

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

- P2: Wartość dla punktu końcowego obszaru wyznaczania granicy plastyczności
- * Jednostka parametru P2 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że parametr P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], a P2 jako "5 mm", to granica plastyczności zostanie wyznaczona jako punkt maksymalnej siły z zakresu przemieszczeń od 0 do 5 mm.

4.33. Granica plastyczności – GranicaPlast(Punkty)

Single Control Znacznik

Funkcja ta służy do wyznaczania punktu granicy plastyczności jako pierwszy punkt z pierwszego szeregu określonej liczby punktów, w którym siła maleje lub nie zmienia się.

Parametry:

P1: Ilość kolejnych punktów, dla których siła maleje lub pozostaje taka sama

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako "3", analizowane będą trzy kolejne punkty pomiarowe. Granica plastyczności wyznaczona zostanie jako pierwszy punkt, z pierwszego szeregu, w którym siła nie będzie rosnąć pomiędzy kolejnymi punktami.

4.34. Granica plastyczności – GranicaPlast(%GranPl)

Single Control Znacznik

Funkcja służy do wyznaczania granicy plastyczności poprzez analizę zmian siły.

Granica plastyczności jest wyznaczana jako punkt, w którym siła maleje po raz pierwszy od rozpoczęcia testu, jednakże spadki siły występujące dla siły mniejszej niż 1% pełnej skali siły (nominału czujnika siły), nie zostaną zarejestrowane jako granica plastyczności.

Jeśli po spadku siły, wzrośnie ona ponownie przy zmianie odkształcenia maksymalnie o 0,05% to ten punkt nie zostanie zarejestrowany jako granica plastyczności.

Ta funkcja różni się od funkcji [GranicaPlast(%FS)] tym, że o wyborze punktu jako granica plastyczności decyduje procentowy spadek siły względem siły zmierzonej dla tego punktu, a nie względem pełnej skali siły (nominału czujnika siły).

Dodatkowe informacje na temat pełnej skali siły (FS) przedstawiono dalej.

Parametry:

GranicaPlast(%GranPl)					
Typ Sila Napręź. Przemieszczenie Odkształcenie Szer.1 Szer.1(Wydłużenie) Przemieszcz. Wydłużenie Czujnik_Szer. Szer_Wydłużenie Czas	Nazwa GranicaPlast(%GranPl)_Siła Parametry Pass/Fail P1: 0,1 (%) Pokaż Znaczn Szczegóły	OK Anuluj Pomoc			
Siła Granica plastyczności P1					
	Przemieszcze	→ nie			

P1: Czułość wykrywania granicy plastyczności wyrażony w procentach siły zmierzonej dla analizowanego punktu (kandydata na granicę plastyczności)

Pełna skala siły:

Dla czterech wymienionych modeli, pełna skala siły to maksymalna siła w danym zakresie pomiarowym. W przypadku innych modeli pełna skala siły jest tożsama z nominałem czujnika siły.

	AG-IS
Modele, dla których pełna skala odpowiada maksymalnej sile w danym	EZGRAPH
zakresie pomiarowym	MST-I
	AG-I
Madala dla których połna ckala odnowiada pominałowi czujnika ciłu	Inne niż wymienione
	powyżej

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Przykład:

Zakładając, że nominał czujnika siły (pełna skala siły) to 5 kN, punkt, w którym ma zostać wykryta granica plastyczności odpowiada sile 200 N, a parametr P1 (czułość) ustawiono na "25%".

Spadek siły = 200 N – 150 N = 50 N

Ponieważ spadek siły ≥ czułość detekcji granicy plastyczności 25% (czyli 25% z 200 N, a więc 50 N), to punkt zostanie wyznaczony jako granica plastyczności.

4.35. Umowna granica sprężystości/plastyczności – NGranicaPlast

Single Control

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie umownej granicy sprężystości i plastyczności lub innego punktu jako przecięcie krzywej wykresu oraz linii powstałej poprzez poziome przesunięcie linii modułu Younga. Możliwe jest wyznaczenie do dwóch różnych parametrów [NGranicaPlast]. Jeśli w zakładce [Przetwarzanie danych] do wyznaczenia modułu Younga wybrano funkcję [Moduł_Younga_Pętla], to prosta modułu Younga jest przesuwana poziomo od punktu zerowego przemieszczenia.

Parametry:

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Przykład:

Zakładając, że wpisano "10%" jako P1, a początkowa długość bazy pomiarowej próbki to 50 mm, to wyznaczony zostanie punkt jak na rysunku.

Odsunięcie linii modułu wyniesie 10% z 50 mm, czyli 5 mm.

Siła 4 Wyznaczony punkt 5 mm Przemieszczenie

5. Przetwarzanie danych w module Single dla testów zdzierania

5.1. Zakres przetwarzania danych w testach zdzierania

Dla testów zdzierania, obszar przetwarzania danych może zostać podzielony na interwały. Dostępne funkcje przetwarzania danych będą różnić się w zależności od ustawienia ilości interwałów.

5.1.1. Czułość

To ustawienie wpływa na wykrywanie pików przez oprogramowanie i wprowadzane jest w procentach pełnej skali siły (nominału czujnika siły). Pik zostanie wykryty wtedy, gdy siła zmieni się o określony procent pełnej skali siły. Jeśli spadek siły jest mniejszy niż czułość, to pik nie zostanie wykryty.

5.1.2. Obszar przetwarzania danych

Obszar przetwarzania danych jest wybierany poprzez zadanie granicy początkowej (limit początkowy) i granicy końcowej (limit końcowy).

- Obszar Przetwarzania Danych					
Limit Początkowy:	Limit Końcowy:				
Przemieszczenie 💌	Przemieszczenie od Punk 💌				
0 mm	1 mm				

Możliwe ustawienia limitu początkowego:

- WYŁ.
   (punktem początkowym jest pierwszy punkt pomiarowy testu)
- Pierwszy (punktem początkowym jest pierwszy pik)
- Przemieszczenie
   (punktem początkowym jest punkt o zadanym przemieszczeniu licząc od początku testu)
- % from First
   (punktem początkowym jest punkt oddalony od pierwszego piku o ustawiony procent czasu trwania testu, liczonego od pierwszego piku)

Możliwe ustawienia limitu końcowego:

- WYŁ.
   (punktem końcowym jest ostatni punkt pomiarowy testu)
- Przemieszczenie od Punktu (pierwsza z opcji)
   (punktem końcowym jest punkt o zadanym przemieszczeniu licząc od końca testu)
- Przemieszczenie od Punktu (druga z opcji)
   (punktem końcowym jest punkt o zadanym przemieszczeniu licząc od początku testu)
- Ostatni Pik (punktem końcowym jest ostatni wykryty pik)
- % from End Point
   (punktem końcowym jest punkt oddalony od ostatniego punktu testu o ustawiony procent czasu trwania testu)

Przykład:

Zakładając, że limit początkowy został ustawiony został jako [Pierwszy], a limit końcowy jako pierwsza z opcji [Przemieszczenie od Punktu] i wpisano w polu wartości "1 mm", to obszar analizy danych będzie wyglądał jak na rysunku.

5.1.3. Zakres sił wyznaczania pików

Możliwe jest określenie granic siły, w których wyznaczane będą piki poprzez wprowadzenie górnej i dolnej granicy zakresu.

Pi	k Calc. limit Siły – Górny	
	50000	Ν
	Dolny	
	0	Ν

Przykład:

Jeśli jako [Górny] wpisane zostanie "5000 N", a jako [Dolny] "100 N", to zakres sił, w którym będą wyznaczane piki będzie jak na rysunku.

5.2. Dostępne funkcje przetwarzania danych (gdy podział na interwały jest wyłączony)

Jeśli obszar przetwarzania danych nie jest podzielony na interwały, dostępne są funkcje przetwarzania danych wymienione poniżej.

- Siła_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich danych z analizowanego obszaru)
- Tarcie_Stat. (współczynnik tarcia statycznego)
- Wsz_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich pików i dolin wykresu)
- Tarcie_Dyn. (współczynnik tarcia dynamicznego)
- MaxPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych pików na wykresie)
- MaxPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików maksymalnych)
- MinPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych pików na wykresie)
- MinPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików minimalnych)
- Pik_Mediana (mediana pików)
- Pik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z pików w całym analizowanym obszarze)
- Pierwszy (wyznaczanie pierwszego piku)
- MaxDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych dolin na wykresie)
- MaxDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin maksymalnych)
- MinDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych dolin na wykresie)
- MinDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin minimalnych)
- Dolina_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z dolin w poszczególnych interwałach testu)

5.3. Dostępne funkcje przetwarzania danych (gdy podział na interwały jest włączony)

Jeśli obszar przetwarzania danych jest podzielony na 2 lub więcej interwałów, dostępne są funkcje przetwarzania danych wypisane poniżej.

- Węzeł(x) (wyznaczanie punktów pomiędzy interwałami testu)
- Węzeł_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie punktów pomiędzy interwałami testu)
- Siła_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich danych z analizowanego obszaru)
- Tarcie_Stat. (współczynnik tarcia statycznego)
- Wsz_Śr. (wyznaczanie średniej siły na podstawie wszystkich pików i dolin wykresu)
- Tarcie_Dyn. (współczynnik tarcia dynamicznego)
- MaxPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych pików na wykresie)
- MaxPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików maksymalnych)
- MinPik1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych pików na wykresie)
- MinPik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości pików minimalnych)
- Pik_Mediana (mediana pików)
- Pik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z pików w poszczególnych interwałach testu)
- Pik_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z pików w całym analizowanym obszarze)
- Pierwszy (wyznaczanie pierwszego piku)
- MaxDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych maksymalnych dolin na wykresie)
- MaxDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin maksymalnych)
- MinDoliny1 do 9 (wyznaczanie kolejnych minimalnych dolin na wykresie)
- MinDoliny_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z wybranej ilości dolin minimalnych)
- Dolina_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z dolin w poszczególnych interwałach testu)
- Dolina_Śr. (wyznaczanie średniej wartości z dolin we wszystkich interwałach testu)

5.4. Średnia wartość wszystkich pików i dolin w obszarze przetwarzania danych - Wsz_Śr

Ta funkcja pozwala na wyznaczenie średniej wartości siły dla wszystkich pików oraz dolin w obszarze przetwarzania danych.

Parametry:

- (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla wszystkich pików
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla wszystkich pików obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Zakładając, że obszar analizy danych zaczyna się od 5 mm przemieszczenia, kończy na 10 mm przemieszczenia licząc od początku testu, a w analizowanym obszarze znajduje się jeden pik siły o wartości 21 N oraz sześć dolin z siłami o wartościach 7 N, 9 N, 9 N, 10 N, 11 N oraz 10 N.

5.5. Tarcie dynamiczne – Tarcie_Dyn.

Funkcja służąca do wyznaczania współczynnika tarcia dynamicznego na podstawie masy poruszającej się próbki oraz średniej siły po osiągnięciu pierwszego piku.

Tarcie dynamiczne = <u>Średnia siła po pierwszym piku</u> <u>Masa przesuwającej się próbki</u>

Parametry:

Tarcie_Dyn.			
Тур	Nazwa Tarcie Dyn	ОК	
	Pass/Fail	Anuluj	
	Włączony	Pomoc	
	Górny		
	100		
	Dolny		

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

5.6. Pierwszy Pik – Pierwszy

Znacznik

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie pierwszego piku spełniającego określony warunek.

Parametry:

P1: Warunek do wyznaczania pierwszego piku (P1)
 Gdy wybrano [Pierwszy Pik], ta funkcja oznaczy pierwszy wykryty pik.
 Jeśli wybrano [Max. Pik], to funkcja zaznaczy maksymalny pik.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę dla piku oznaczonego jako pierwszy
Napręż.	Wyznacza naprężenie dla piku oznaczonego jako pierwszy w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Zakładając, że jako P1 wybrano [Pierwszy Pik].

Zakładając, że jako P1 wybrano [Max. Pik].

5.7. Średnia siła – Siła_Śr.

Funkcja wyznacza średnią siłę na podstawie wszystkich danych pomiarowych z obszaru analizy danych.

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie w oparciu o geometrię próbki i mierzoną siłę.

5.8. Punkt pomiędzy kolejnymi interwałami – Węzeł(x)

Znacznik

Niniejsza funkcja pozwala wyznaczyć punkty leżące na przecięciu linii wykresu oraz linii granic pomiędzy kolejnymi interwałami obszaru analizy danych. Ilość dostępnych punktów węzłowych, które można wyznaczyć zmienia się, w zależności od wybranej ilości interwałów.

Parametry:

Węzeł1		
Typ ✔ Sita	Nazwa Węzeł1_Siła	ОК
∟ Napręz.	Pass/Fail	Anuluj
	Włączony	Pomoc
	Görny	
	Dolny	
Siła Ol Węzeł	bszar analizy danych Węzeł Węzeł Węzeł wał Interwał	

Przemieszczenie

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę w punktach węzłowych.
Napręż.	Wyznacza naprężenie w punktach węzłowych w oparciu o geometrię próbki i mierzoną siłę.

Zakładając, że punkt początkowy obszaru analizy danych odpowiada przemieszczeniu 5 mm licząc od początku testu, a punkt końcowy obszaru analizy wybrano dla przemieszczenia 25 mm licząc od momentu rozpoczęcia testu.

5.9. Średnia punktów węzłowych – Węzeł_Śr.

Ta funkcja pozwala na wyznaczenie średniej wartości siły lub naprężenia dla wszystkich punktów leżących na granicach poszczególnych interwałów analizy danych (wszystkich punktów Węzeł(x)).

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla wszystkich punktów węzłowych.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla wszystkich punktów węzłowych w oparciu o geometrię próbki i mierzoną siłę.

Dodatkowe informacje:

Jeśli w zakładce [Przetwarzanie danych] kreatora metody, w polu [Statystyka] zaznaczono [Średnia], [Minimum] oraz [Maksimum], to te wielkości statystyczne są obliczane w sposób opisany poniżej. Należy pamiętać, że algorytm obliczeń jest odmienny niż dla innych wielkości.

- [Maksimum]

Wyznacza wartość maksymalną dla wszystkich punktów węzłowych [Węzeł(x)], nie jest to wartość maksymalna obliczonych średnich dla punktów węzłowych jednej próbki [Węzeł_Śr.]

— [Minimum]

Wyznacza wartość minimalną dla wszystkich punktów węzłowych [Węzeł(x)], nie jest to wartość minimalna obliczonych średnich dla punktów węzłowych jednej próbki [Węzeł_Śr.]

– [Średnia]

Wyznacza wartość średnią dla wszystkich punktów węzłowych [Węzeł(x)], nie jest to średnia wartość średnich obliczonych dla punktów węzłowych jednej próbki [Węzeł_Śr.]

5.10. Maksymalne piki – MaxPik(x)

Znacznik

Ta funkcja wyznacza maksymalne piki w obszarze analizy danych.

Możliwe jest wyznaczenie do 9 kolejnych pików, przy czym PikMax1 jest pikiem najwyższym, drugim w kolejności malejącej jest PikMax2, trzecim PikMax3 itd.

Parametry:

PikMax1		
Тур	Nazwa	
Siła	PikMax1_Siła	
∟ Napręz.	Pass/Fail	Anuluj
	Magzany	
	wiączony	Pomoc
	Górny	
	100	
	Dolny	
	1	
1		
Siła 🛉		
	PikMax1	-
	Przemieszczer	nie

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę dla piku maksymalnego.
Napręż.	Wyznacza naprężenie dla piku maksymalnego w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Zakładając, że punkt początkowy obszaru analizy danych ustalono na przemieszczenie 5 mm licząc od początku testu, a punkt końcowy wybrano dla przemieszczenie 20 mm licząc od początku testu.

5.11. Średnia maksymalnych pików – MaxPik_Śr.

Niniejsza funkcja służy do obliczania średniej wartości dla wybranej liczby pików maksymalnych.

Parametry:

		-
Draom	increan	in
гідеш	IESZUZEI	ne

P1: Liczba pików maksymalnych, których wartości mają brać udział w obliczeniach średniej wartości

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla pików maksymalnych.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla pików maksymalnych w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, jako P1 wpisano "2", zaś w obszarze analizy danych znajduje się PikMax1 o wartości 20 N oraz PikMax2 o wartości 18 N to funkcja MaxPik_Śr. obliczy średnią wartość jak na rysunku.

5.12. Średnia pików – Pik_Śr.

Jeśli włączony jest podział obszaru analizy na interwały, to ta funkcja może być wywołana w dwóch miejscach. Przycisk [Pik_Śr.] w prawym górnym rogu uruchomi funkcję, która wyznaczy średnią wartość dla pików we wszystkich interwałach testu. Przycisk [Pik_Śr.] poniżej, jest widoczny cały czas (nawet gdy ustawiono liczbę interwałów na [Zero]) i służy do uruchamiania funkcji umożliwiającej wyznaczenie średniej wartości dla pików dla każdego z interwałów.

Parametry:

Pik_Śr.		
Pik_Śr. Typ ♥ Siła ■ Napręź.	Nazwa Pik_ŚrSiła Pass/Fail Włączony Górny 100 Dolny 1	OK Anuluj Pomoc

— (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

Komentarz	
Vyznacza średnią siłę dla wszystkich pików.	
Vyznacza średnie naprężenie dla wszystkich pików w oparciu o geometrię próbki i mierzona siłe	
Vy Vy oro	

Przykład:

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, zaś w obszarze analizy danych znajdują się dwa piki – pik 20 N w interwale 1 oraz pik 18 N w interwale 2, to funkcja Pik_Śr. (dla wszystkich interwałów; górny z dwóch przycisków [Pik_Śr.]) obliczy średnią wartość jak na rysunku.

5.13. Mediana pików – Pik_Mediana

Znacznik

Funkcja wyznaczająca medianę pików ze wszystkich pików w obszarze analizy danych. Jeśli liczba pików jest parzysta, dwa środkowe piki są uśredniane.

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza medianę siły dla wszystkich pików.
Napręż.	Wyznacza medianę naprężenia dla wszystkich pików w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, zaś w obszarze analizy danych znajdują się dwa piki, jeden o wartości 20 N, a drugi 18 N to mediana zostanie wyznaczona jak na rysunku.

5.14. Minimalne piki – MinPik(x)

Znacznik

Ta funkcja wyznacza minimalne piki w obszarze analizy danych.

Możliwe jest wyznaczenie do 9 kolejnych pików, przy czym PikMin1 jest pikiem najmniejszym, drugim w kolejności rosnącej jest PikMin2, trzecim PikMin3 itd.

Parametry:

- 1	
lyp Nazwa 🛛	
Sita PikMin1_Siła	
Pass/Fail	Anuluj
Właczony	Damag
Cómy	Pomoc
donly do	
100	
Dolny	
1	
Siła 🔺	
/ / / / / / / / / / / / / / / / / / / /	
Obszar analizy danych	
Obszar analizy danych	

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę dla piku minimalnego.
Napręż.	Wyznacza naprężenie dla piku minimalnego w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Zakładając, że punkt początkowy obszaru analizy danych ustalono na przemieszczenie 5 mm licząc od początku testu, a punkt końcowy wybrano dla przemieszczenie 20 mm licząc od początku testu.

5.15. Średnia minimalnych pików – MinPik_Śr.

Niniejsza funkcja służy do obliczania średniej wartości dla wybranej liczby pików minimalnych.

Parametry:

P1: Liczba pików minimalnych, których wartości mają brać udział w obliczeniach średniej wartości

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła	Wyznacza średnią siłę dla pików minimalnych.	
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla pików minimalnych w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.	

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, jako P1 wpisano "2", zaś w obszarze analizy danych znajduje się PikMin1 o wartości 18 N oraz PikMin2 o wartości 20 N to funkcja MinPik_Śr. obliczy średnią wartość jak na rysunku.

5.16. Tarcie statyczne – Tarcie_Stat.

Funkcja służąca do wyznaczania współczynnika tarcia statycznego na podstawie masy poruszającej się próbki oraz siły pierwszego piku.

Tarcie statyczne = $\frac{\text{Si} \cdot \text{a} \text{ dla pierwszego piku}}{\text{Masa przesuwającej się próbki}}$

Parametry:

Siła 4

Pik Przemieszczenie

P1: Warunek do wyznaczania pierwszego piku
 Gdy wybrano [Pierwszy Pik], ta funkcja do obliczeń przyjmie pierwszy wykryty pik.
 Jeśli wybrano [Max. Pik], to funkcja do obliczeń przyjmie maksymalny pik.

Typ:

- (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

Jeśli przesuwająca się próbka ma masę 200 g, a siła dla pierwszego piku wynosi 10 N to współczynnik tarcia statycznego zostanie obliczony jak poniżej.

Tarcie statyczne =
$$\frac{10 \text{ N}}{200 \text{ gf}} = \frac{10 \text{ N}}{1,96133 \text{ N}} = 5,0985$$

Siła 🛉 Pik 10 N Przemieszczenie

5.17. Maksymalne doliny – MaxDoliny(x)

Znacznik

Ta funkcja wyznacza maksymalne doliny w obszarze analizy danych.

Możliwe jest wyznaczenie do 9 kolejnych dolin, przy czym MaxDoliny1 jest najwyższą doliną, drugą w kolejności malejącej jest MaxDoliny2, trzecią MaxDoliny3 itd.

Parametry:

MaxDoliny1		
Тур	Nazwa	ОК
✓ Siła	MaxDoliny1_Siła	
L Napięz.	Parametry Pass/Fail	Anuluj
	Pokaż Znaczn	Pomoc
JI		
Siła ▲		
	ooliny1 Obszar analizy danych Przemieszcze	/ nie

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę dla doliny maksymalnej.
Napręż.	Wyznacza naprężenie dla doliny maksymalnej w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Zakładając, że punkt początkowy obszaru analizy danych ustalono na przemieszczenie 5 mm licząc od początku testu, a punkt końcowy wybrano dla przemieszczenie 20 mm licząc od początku testu.

Siła 🛉 MaxDoliny2 MaxDoliny1 Obszar analizy danych: przemieszczenie 15 mm Przemieszczenie 20 mm 5 mm

5.18. Średnia maksymalnych dolin – MaxDoliny_Śr.

Niniejsza funkcja służy do obliczania średniej wartości dla wybranej liczby dolin maksymalnych.

Parametry:

P1: Liczba dolin maksymalnych, których wartości mają brać udział w obliczeniach średniej wartości

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla dolin maksymalnych.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla dolin maksymalnych w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, jako P1 wpisano "2", zaś w obszarze analizy danych znajdują się dwie doliny maksymalne o siłach 20 N oraz 18 N, to funkcja MaxDoliny_Śr. obliczy średnią wartość jak na rysunku.

5.19. Średnia dolin – Dolina_Śr.

Jeśli włączony jest podział obszaru analizy na interwały, to ta funkcja może być wywołana w dwóch miejscach. Przycisk [Dolina_Śr.] w prawym górnym rogu uruchomi funkcję, która wyznaczy średnią wartość dla dolin we wszystkich interwałach testu. Przycisk [Dolina_Śr.] poniżej, jest widoczny cały czas (nawet gdy ustawiono liczbę interwałów na [Zero]) i służy do uruchamiania funkcji umożliwiającej wyznaczenie średniej wartości dla dolin dla każdego z interwałów.

Parametry:

Nazwa Dolina_ŚrSiła Pass/Fail Włączony Górny 100 Dolny 1	OK Anuluj Pomoc
	Nazwa Dolina_ŚrSiła Pass/Fail Włączony Górny 100 Dolny 1

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla wszystkich dolin.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla wszystkich dolin w oparciu o geometrię próbki i mierzoną siłę.

5.20. Minimalne doliny – MinDoliny(x)

Znacznik

Ta funkcja wyznacza minimalne doliny w obszarze analizy danych.

Możliwe jest wyznaczenie do 9 kolejnych dolin, przy czym MinDoliny1 jest doliną najmniejszą, drugą w kolejności rosnącej jest MinDoliny2, trzecią MinDoliny3 itd.

Parametry:

MinDoliny1			
MinDoliny1 Typ Sita Napręż.	Nazwa MinDoliny1_Siła Parametry Pokaż Znaczn	Pass/Fail	OK Anuluj Pomoc
Siła 1 OI	oszar analizy d	anych	

— (bez parametrów wyznaczania)

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza siłę dla doliny minimalnej.
Napręż.	Wyznacza naprężenie dla doliny minimalnej w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

Zakładając, że punkt początkowy obszaru analizy danych ustalono na przemieszczenie 5 mm licząc od początku testu, a punkt końcowy wybrano dla przemieszczenie 20 mm licząc od początku testu.

Siła 🛉 Obszar analizy danych: przmieszczenie 15 mm MinDoliny2 MinDoliny Przemieszczenie 5 mm 20 mm

5.21. Średnia minimalnych dolin – MinDoliny_Śr.

Niniejsza funkcja służy do obliczania średniej wartości dla wybranej liczby dolin minimalnych.

Parametry:

P1: Liczba dolin minimalnych, których wartości mają brać udział w obliczeniach średniej wartości

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę dla dolin minimalnych.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie dla dolin minimalnych w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.
Przykład:

Jeśli obszar analizy danych zaczyna się dla przemieszczenia 5 mm, kończy dla przemieszczenia 20 mm, licząc od startu testu, jako P1 wpisano "2", zaś w obszarze analizy danych znajdują się doliny MinDoliny1 o wartości 8 N oraz MinDoliny2 o wartości 10 N, to funkcja MinDoliny_Śr. obliczy średnią wartość jak na rysunku.

6. Przetwarzanie danych w module Cycle

W tym rozdziale zawarto informacje na temat przetwarzania danych w module Cycle. Procedury przetwarzania danych podczas pracy z modułem Cycle dla testów rozciągania, ściskania oraz zginania są takie same.

6.1. Ustawienia zapisywania cykli

Wybierz jedno z trzech ustawień zapisywania danych pomiarowych.

To ustawienie nie może być zmienione w trybie powtórnej analizy, a jedynie przed wykonaniem testu.

[Wszystkie cykle]
 Zapisuje dane ze wszystkich cykli testu.

Ustawienia Zapisywania Cykli ————————————————————————————————————		
Wszystkie Cykle	C Interwał	CLOG

[Interwał]

Zapisuje dane w równych odstępach (interwałach), ustalonych za pomocą parametrów [Nr Pierwszego Cyklu], [Nr Ostatniego Cyklu] oraz [Interwał Zapisywania].

_∫ Ustawienia Za	pisywania Cykli —			
C Wszystkie C	Cykle 📀 Interwał	CLOG		
Nr Pierwszego	o Cyklu Nr Ostatniego 1	o Cyklu Interwał. 1	Zapisywania 1	

Przykład:

Zakładając, że [Nr Pierwszego Cyklu] to "10", [Nr Ostatniego Cyklu] to "100", a [Interwał Zapisywania] to "10".

Dane zapisane zostaną w cyklach nr:

1, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90

*Dane z pierwszego cyklu są zawsze zapisywane.

— [LOG]

Zapisuje dane w odstępach (interwałach) logarytmicznych, ustalonych za pomocą parametrów [Nr Pierwszego Cyklu], [Nr Ostatniego Cyklu] oraz [Interwały].

Ustawienia Zapisywania Cykli			
C Wszystkie Cykle	C Interwał	€ LOG	
Nr Pierwszego Cyklu	Nr Ostatniego C	yklu 1	Interwały:

Przykład:

Zakładając, że [Nr Pierwszego Cyklu] to "10", [Nr Ostatniego Cyklu] to "100", a [Interwały] ustalono na "10".

Dane zapisane zostaną w cyklach nr:

1, 10, 13, 16, 20, 25, 32, 40, 50, 63, 79

*Dane z pierwszego cyklu są zawsze zapisywane.

6.2. Średnie przemieszczenie przy zadanym obciążeniu EASL_Śr.

Funkcja służąca do wyznaczania średniego przemieszczenia (odkształcenia) przy określonym obciążeniu (naprężeniu). Parametr EASL_Śr. wyznaczany jest jako średnia z przemieszczenia dla punktów o określonym obciążeniu podczas obciążania i odciążania. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych średnich przemieszczeń dla różnych obciążeń.

Parametry:

EASL1_Śr.		
EASL1_Śr. Typ Codkształcenie Cszer.1 Cszer.1 Cszer.1 Cszer.2 Cwydłużenie Cszinik_Szer. Cszinik_Szer. SzerWydłużenie	Nazwa EASL1_ŚrPrzemieszczenie	OK Anuluj Pomoc
l		

P1: Kanał dla którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

P2: Określenie czy punkty ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru

- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

Przykład:

Jeśli wybrano jako P1 [Siła], P2 jako [Wartość], a P4 ustalono na "5 N", to funkcja wyznaczy punkt jak na rysunku.

6.3. Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu dla malejącej siły EASL_D

Ta funkcja pozwala wyznaczyć przemieszczenie przy zadanym obciążeniu podczas spadku siły. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych przemieszczeń dla różnych wartości siły.

Parametry:

Przemieszczenie EASL_D

P1: Kanał dla którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

- P2: Określenie czy punkty ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- **P3:** Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

Przykład:

Jeśli wybrano jako P1 [Siła], P2 jako [Wartość], a P4 ustalono na "5 N", to funkcja wyznaczy punkt jak na rysunku.

6.4. Przemieszczenie przy zadanym obciążeniu dla rosnącej siły EASL_I

Ta funkcja pozwala wyznaczyć przemieszczenie przy zadanym obciążeniu podczas narastania siły. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych przemieszczeń dla różnych wartości siły.

Parametry:

P1: Kanał dla którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

- P2: Określenie czy punkty ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- **P3:** Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

Przykład:

Jeśli wybrano jako P1 [Siła], P2 jako [Wartość], a P4 ustalono na "5 N", to funkcja wyznaczy punkt jak na rysunku.

6.5. Moduł Younga dla malejącej siły – Moduł Younga_D

Funkcja wyznaczająca moduł Younga dla malejącej siły za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Do obliczeń używane są wszystkie dane zawarte pomiędzy dwoma, zadanymi punktami.

Moduł Younga = Nachylenie ·	Długość bazy próbki
	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Obliczane na podstawie danych pomiędzy dwoma wybranymi punktami
Długość bazy próbki	Wysłanym punktum: Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub [Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce [Próbka].

Parametry:

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z lego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jesił wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt początkowy obliczania

P3: Punkt końcowy obliczania

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 i P3 ustawiono odpowiednio jako "10 mm" i "25 mm", a próbka to płytka o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długością bazy na poziomie 50 mm, to moduł Younga zostanie wyznaczony jak poniżej.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest obliczane metodą najmniejszych kwadratów. Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

6.6. Moduł Younga dla rosnącej siły – Moduł Younga_I

Funkcja wyznaczająca moduł Younga dla narastającej siły za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Do obliczeń używane są wszystkie dane zawarte pomiędzy dwoma, zadanymi punktami.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot$	Długość bazy próbki
	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Obliczane na podstawie danych pomiędzy dwoma wybranymi punktami.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub [Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce [Próbka].

Parametry:

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzie z ekstensometru. Jesii wykonywane są
	lesty z demontowaniem ekstensometru, to po demontazu ekstensometru ten
	kanal będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt początkowy obliczania

P3: Punkt końcowy obliczania

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Przykład:

Jeśli P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 i P3 ustawiono odpowiednio jako "5 mm" i "15 mm", a próbka to płytka o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długością bazy na poziomie 50 mm, to moduł Younga zostanie wyznaczony jak poniżej.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest obliczane metodą najmniejszych kwadratów. Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

6.7. Energia dla malejącej siły – Energia_D

Funkcja służąca do obliczania energii (pracy) testu w części cyklu, gdzie siła maleje.

Parametry:

Typ:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

6.8. Energia dla rosnącej siły – Energia_I

Funkcja służąca do obliczania energii (pracy) testu w części cyklu, gdzie siła rośnie.

Parametry:

Typ:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

6.9. Pętla histerezy – Histereza

Niniejsza funkcja wyznacza histerezę cyklu jako różnicę pomiędzy energią potrzebną do uzyskania zadanego przemieszczenia (lub obciążenia), a energią która jest uwalniana podczas cyklu odciążania.

Histereza = Energia (dla narastającej siły) – Energia (dla malejącej siły)

Jeśli przemieszczenie będzie kreślone na osi poziomej, a na osi pionowej siła, to wartość histerezy będzie równa jej polu powierzchni (polu powierzchni obszaru ograniczonego krzywymi dla rosnącej i malejącej siły).

Parametry:

– (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

6.10. Stratność cyklu – Histereza_Strata

Ta funkcja pozwala wyznaczyć stratność cyklu jako stosunek wartości histerezy do energii dla narastającej siły (energii wprowadzonej).

Stratność = $\frac{\text{Histereza}}{\text{Energia} (\text{dla narastającej siły})}$

Parametry:

Histereza_Strata		
Тур	Nazwa Histereza_Strata	ОК
	Pass/Fail	Anuluj
		Pomoc
	Górny	
	100	
	1	

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

- (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

6.11. Średnie obciążenie przy zadanym przemieszczeniu LASE_Śr.

Funkcja służąca do wyznaczania średniego obciążenia (naprężenia) przy określonym przemieszczeniu (odkształceniu). Parametr LASE_Śr. wyznaczany jest jako średnia z obciążenia dla punktów o określonym przemieszczeniu podczas obciążania i odciążania. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych średnich obciążeń dla różnych przemieszczeń.

Parametry:

LASE1_Śr.			
Typ Sila Napręż.	Nazwa LASE1_ŚrSiła P1: Przemieszczeni P2: Wartość P3: P4:	Pass/Fail ie • • • 1 (mm)	OK Anuluj Pomoc
Siła ▲	-	~	

P1: Kanał na podstawie którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz
	przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wartość], a P4 jako 5 mm, funkcja wyznaczy średnią siłę lub naprężenie dla punktów, w których zmierzone przemieszczenie wynosiło 5 mm.

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wzór], a P3 jako długość bazy pomiarowej podzielonej na 2, to dla próbki o długości bazy pomiarowej 50 mm, funkcja wyznaczy średnią siłę lub naprężenie dla punktów, w których zmierzone przemieszczenie wynosiło 25 mm.

6.12. Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu dla malejącej siły LASE_D

Funkcja służąca do wyznaczania obciążenia (naprężenia) przy określonym przemieszczeniu (odkształceniu) dla części cyklu, w której siła maleje. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych obciążeń dla 10 różnych przemieszczeń.

Parametry:

P2, P4

Przemieszczenie

P1: Kanał na podstawie którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz
	przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr
	to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli
	wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu
	ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał
	[Przemieszcz.]

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wartość], a P4 jako 5 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie w punkcie, w którym siła malała, a zmierzone przemieszczenie wynosiło 5 mm .

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wzór], a P3 jako długość bazy pomiarowej podzielonej na 2, to dla próbki o długości bazy pomiarowej 50 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie w punkcie, w którym siła malała, a zmierzone przemieszczenie wynosiło 25 mm.

6.13. Obciążenie przy zadanym przemieszczeniu dla rosnącej siły LASE_I

Funkcja służąca do wyznaczania obciążenia (naprężenia) przy określonym przemieszczeniu (odkształceniu) dla części cyklu, w której siła rośnie. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych obciążeń dla 10 różnych przemieszczeń.

Parametry:

P1: Kanał na podstawie którego określana będzie wartość punktu

Kanał pomiarowy	Komentarz
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz
	przemieszczenie trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])
- * Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wartość], a P4 jako 5 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie w punkcie, w którym siła rosła, a zmierzone przemieszczenie wynosiło 5 mm .

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Przemieszczenie], P2 jako [Wzór], a P3 jako długość bazy pomiarowej podzielonej na 2, to dla próbki o długości bazy pomiarowej 50 mm, funkcja wyznaczy siłę lub naprężenie w punkcie, w którym siła rosła, a zmierzone przemieszczenie wynosiło 25 mm.

6.14. Wartość maksymalna – Max

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie, maksymalnej siły w wybranym obszarze lub dla całego cyklu.

Parametry:

P1: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony z całego cyklu, czy tylko z wybranego obszaru

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Wybór kanału dla którego wybrane zostaną granice wyznaczania wartości maksymalnej siły

- **P3:** Granica początkowa obszaru wyznaczania punktu
- P4: Granica końcowa obszaru wyznaczania punktu
- * Jednostki parametrów P3 oraz P4 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał bedzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Gdy parametr P1 nie jest zaznaczony, P2 został ustawiony jako [Czas], a P3 oraz P4 zostały ustawione jako "10 s" oraz "20 s", to punkt maksymalnej siły zostanie wyznaczony jak na rysunku.

6.15. Wartość minimalna – Min

Niniejsza funkcja pozwala na wyznaczenie, minimalnej siły w wybranym obszarze lub dla całego cyklu.

Parametry:

P1: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony z całego cyklu, czy tylko z wybranego obszaru

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Wybór kanału dla którego wybrane zostaną granice wyznaczania wartości minimalnej siły

- **P3:** Granica początkowa obszaru wyznaczania punktu
- P4: Granica końcowa obszaru wyznaczania punktu
- * Jednostki parametrów P3 oraz P4 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Parametry P2 – P4 mogą być zmieniane tylko gdy parametr P1 jest odznaczony.

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	politiary z tego kariału będą pochodzic z eksterisometru. Jesił wykonywane są
	lesty z demontowaniem ekstensometru, to po demontazu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierac przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Gdy parametr P1 nie jest zaznaczony, P2 został ustawiony jako [Czas], a P3 oraz P4 zostały ustawione jako "10 s" oraz "20 s", to punkt minimalnej siły zostanie wyznaczony jak na rysunku.

6.16. Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt

Ta funkcja służy do wyznaczania dowolnego punktu po wykonaniu testu. Wybór punktu odbywa się poprzez kliknięcie myszą na wykresie. Można w ten sposób wyznaczyć 20 różnych punktów.

Parametry:

- (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	
6.17. Wyznaczanie średniej wartości dla punktu predefiniowanego Punkt_Ustaw._Śr

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania średniej wartości dla punktów związanych z określonym parametrem zdefiniowanym wcześniej i wyznaczonym podczas narastania i spadku siły. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych średnich wartości dla 10 różnych par punktów.

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktów. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

- P2: Określenie czy punkty mają zostać wyznaczone na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktów (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktów (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Zakładając, że wybrano [Przemieszczenie] jako P1, P2 ustawiono jako [Wartość], a za P4 wpisano "5 mm", to wyznaczone punkty i wartość średnia będą jak na rysunku.

6.18. Wyznaczanie punktu predefiniowanego dla malejącej siły Punkt_Ustaw._D

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania wartości dla punktu związanego z określonym parametrem, zdefiniowanym wcześniej i w części cyklu, w której siła maleje. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów predefiniowanych, wyznaczanych dla spadku siły.

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktu. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Zakładając, że wybrano [Przemieszczenie] jako P1, P2 ustawiono jako [Wartość], a za P4 wpisano "5 mm", to wyznaczony zostanie punkt jak na rysunku.

6.19. Wyznaczanie punktu predefiniowanego dla rosnącej siły Punkt_Ustaw._I

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania wartości dla punktu związanego z określonym parametrem, zdefiniowanym wcześniej i w części cyklu, w której siła rośnie. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów predefiniowanych wyznaczanych podczas narastania siły.

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktu. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Zakładając, że wybrano [Przemieszczenie] jako P1, P2 ustawiono jako [Wartość], a za P4 wpisano "5 mm", to wyznaczony zostanie punkt jak na rysunku.

7. Przetwarzanie danych w module Texture

Ten rozdział zawiera informację na temat funkcji przetwarzania danych w module Texture. Procedury przetwarzania danych podczas pracy z modułem Texture dla testów rozciągania, ściskania oraz zginania są takie same.

7.1. Próg węzłowy (czułość wyznaczania węzłów)

Jeśli wartość siły zwiększy się ponad wartość progową, a następnie zmaleje do zera, punkt w którym krzywa przetnie oś poziomą są oznaczane jako węzły.

Możliwe są dwa tryby ustawienia progu węzłowego opisane poniżej.

- [Ustawione wg pełnego zakresu siły]

Próg Węzłowy —	
Ustawione wg pełnego zakresu siły	🔿 Ustaw Próg

Progi węzłowe są ustalane automatycznie na podstawie pełnej skali siły, zgodnie z poniższym wzorem.

$$Próg węzłowy = Pełna skala siły \cdot \frac{0,01}{500}$$

Dla czterech modeli maszyn wytrzymałościowych podanych poniżej, pełna skala siły jest równa zakresowi pomiarowemu siły. Dla innych modeli pełna skala siły jest tożsama z nominałem czujnika siły.

	AG-IS
Modele, dla których pełna skala odpowiada maksymalnej sile w danym	EZGRAPH
zakresie pomiarowym	MST-I
	AG-I
Modele dla których połna ckala odpowiada pominałowi czwinika ciłu	Inne niż wymienione
Modele dia ktorych pełna skala odpowiada nominałówi czujnika sny	powyżej

Przykład:

Zakładając, że maszyna serii AG-X jest wyposażona w czujnik siły o nominale 100 kN, próg węzłowy wyznaczony automatycznie będzie wynosił:

Próg węzłowy = 100 kN
$$\cdot \frac{0.01}{500} = 0.002$$
 kN = 2 N

– [Ustaw Próg]

-Próq Wezłowy —			
C Ustawione wg pełnego zakresu siły	 Ustaw Próg 	1 N	

To ustawienie pozwala wpisać ręcznie wartość progów węzłowych i ustawienie to ma takie samo działanie dla wszystkich modeli maszyn wytrzymałościowych.

Przykład:

Jeśli wpisano wartość "10 N".

7.2. Siła adhezji – Siła_Adhezji

Znacznik

Funkcja znajduje punkt minimalnej siły dla całego testu lub w wybranym obszarze.

Parametry:

P1: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony dla całego testu, czy dla wybranego obszaru

P2: Wybór węzła od którego ma być poszukiwana siła minimalna. Obszar wyszukiwania minimum zawiera się zawsze od wybranego węzła do następnego (np. wpisując wartość "2", minimum zostanie wyszukane pomiędzy 2 i 3 węzłem)

*Ten parametr można zmieniać tylko gdy parametr P1 jest odznaczony.

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz	
Siła		
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.	
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.	
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie	
	trawersy.	
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to	
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są	
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten	
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.	
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]	
Czas		

Przykład:

Jeśli parametr P1 jest odznaczony, a jako P2 wprowadzono "2" to minimalna siła zostanie wyznaczona jak na rysunku.

7.3. Adhezyjność – Adhezyjność/Przyleganie

Adhezyjność ma wymiar energii (J) i jest równe polu powierzchni oznaczonemu na poniższej ilustracji jako A3.

- **P1:** Określenie parametru dla punktu startowego, do wyboru [Node] lub [Auto] Opis pozostałych parametrów (P2-P4) dla trybu [Auto] znajduje się dalej.
- P2: Wybór węzła rozpoczynającego obszar obliczeń
- P3: Parametr dla punktu końcowego

Parametr P3 można ustawić jako jedną z poniższych opcji:

Punkt końcowy	Komentarz
Nast. Węzeł	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny węzeł.
Nast. Pik	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny pik.
Nast. Dolina	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następną dolinę.
Nast. Max.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne maksimum.
Nast. Min.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne minimum.
Obszar	(nieużywany)

P4: Czułość wykrywania pików i dolin (P4). Parametr wykorzystywany gdy P3 jest ustawione jako [Nast. Pik] lub [Nast. Dolina]. Czułość jest podana jako procent pełnej skali siły i wskazuje na minimalną zmianę siły, która jest potrzebna aby zarejestrować daną zmianę jako pik lub dolina

Typ:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

Gdy wybrano jako P1 [Auto]:

Używając trybu [Auto] można łatwo z obliczeń wykluczyć część badania, w której płyta kompresyjna nie dotykała próbki.

Aby skorzystać z trybu [Auto] konieczne jest uprzednie wyznaczenie wartości: [Energia_absolutna1] oraz [Energia_absolutna2].

Jeśli P1 jest ustawione jako [Auto], pozostałe parametry mają znaczenie jak poniżej.

- P2: Ilość punktów Należy wprowadzić ilość punktów w szeregu, który będzie podlegał sprawdzeniu
- P3: (Nieużywany)
- **P4:** Punkt końcowy

Należy wprowadzić zmianę siły w procentach w odniesieniu do pełnej skali siły (nominału czujnika siły). Ta wartość zmian siły będzie sprawdzana w ramach szeregu punktów o długości określonej parametrem P2.

Działanie algorytmu trybu auto:

- Na początku wyznaczony zostaje punkt minimalnej siły pomiędzy [Energia_absolutna1] oraz [Energia_absolutna2]
- Następnie program wyszukuje punkt początku obliczeń adhezyjności. Sprawdzane są punkty wstecz od punktu minimalnej siły. Punkt początku obliczeń jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z dwóch kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) punkt leży tuż przed końcową granicą obliczeń parametru [Energia_absolutna1]

- W kolejnym kroku wyznaczany jest punkt końcowy obliczeń adhezyjności. Sprawdzane są kolejne punkty od punktu minimalnej siły. Punkt końca obliczeń adhezyjności jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z trzech kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) jest to pierwszy punkt w szeregu punktów o długości większej od parametru P2, dla którego zmiany siły pomiędzy punktami szeregu są mniejsze niż określone parametrem P4.
  - c) punkt leży tuż przed początkową granicą obliczeń parametru [Energia_absolutna2]

7.4. Kruchość – Kruchość/Chrupkość

Kruchość jest wyznaczana z poniższego wzoru:

```
Kruchość = Pik_Max. 1_Siła – Dolina_Min. 1_Siła
```

Aby wyznaczyć kruchość należy uprzednio wyznaczyć parametry [Pik_Max.1_Siła] oraz [Dolina_Min.1_Siła] z ustawieniami przedstawionymi poniżej.

Pik_Max.1		
Typ ✓ Sila Napręż. Przemieszczenie Odkształcenie Przemieszcz. Wydłużenie Czas	Pazwa Pik_Max.1_Siła Parametry Pass/Fail P1: 1 (Węzeł) P2: 1 (%/FS) P3: 2 ()	OK Anuluj Pomoc

- P1: 1 (od pierwszego węzła)
- P2: 1 (%/pełnej skali siły)
- P3: 2 (drugi najwyższy pik)

Dolina_Min.1_Siła

Гур	Nazwa			
✓ Siła Napreż.	Dolina_Min.1_S	iła		
Przemieszczenie Odkaztalacnia	Parametry	Parametry Pass/Fail		
Ouksztaterne Przemieszcz. Wydłużenie Czas	P1:	1 (Węzeł)	Pomoc	
	P2:	1 (%/FS)		
	P3:	1 ()		

- P1: 1 (od pierwszego węzła)
- P2: 1 (%/pełnej skali siły)
- P3: 1 (minimalna dolina)

Parametry:

Kruchość/Chrupkość		
Тур	Nazwa Kruchość/Chrupkość	ОК
	Pass/Fail	Anuluj
	Włączony	Pomoc
	100	
	Dolny	

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.5. Żujność

Funkcja pozwala na wyznaczenie żujności z poniższego wzoru.

 $\dot{Z}$ ujność = Gumowatość · Sprężystość

Aby wyznaczyć żujność należy uprzednio wyznaczyć parametry [Gumowatość] oraz [Sprężystość].

Parametry:

Żujność		
Żujność Typ	Nazwa Żujność Pass/Fail Włączony Górny 100	OK Anuluj Pomoc
	Doiny	

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.6. Spoistość

Spoistość obliczana jest z poniższego wzoru.

Spoistość =
$$\frac{A_2}{A_1}$$

Aby wyznaczyć spoistość należy uprzednio wyznaczyć parametry [Energia_absolutna1] oraz [Energia_absolutna2].

Energia_absolutna1

Гур	Nazwa			
	Energi	ia_całkowita	1	
	P	arametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1:	Node		Pomoc
	P2:		1	
	P3:	Nast. Węzeł	•	
	P4:		50	

- P1: Node (od węzła nr (P2))
- P2: 1
- P3: Nast. Węzeł (do następnego węzła)
- P4: 50 (%/pełnej skali siły nieużywany)

Energia_absolutna2

Тур	Nazwa		OK
	Energia_całko	wita2	
	Parametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1: Node	T	Pomod
	P2:	3	
	P3: Nast. Wę	zeł 🔻	
	P4:	50	

- P1: Node (od węzła nr (P2))
- P2: 3
- P3: Nast. Węzeł (do następnego węzła)
- P4: 50 (%/pełnej skali siły nieużywany)

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

- (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.7. Moduł Younga – Moduł Spręż.

Funkcja wyznaczająca moduł Younga za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Do obliczeń używane są wszystkie dane zawarte pomiędzy dwoma, zadanymi punktami. Jeśli w całym teście możliwe jest wskazanie więcej niż jednej pary punktów spełniającej określone kryteria, to moduł sprężystości obliczany jest z pierwszej pary punktów licząc od początku testu.

Moduł Younga = Nachylenie · Długość bazy próbki Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Obliczane na podstawie danych pomiędzy dwoma
Nachyleffie	wybranymi punktami.
Długoćć bozy próble	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
Dala przekraju poprzecznago próbli	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Moduł_Spręż.		
Typ Moduł Sprężystości Nachylenie	Nazwa Moduł Spręż.	
	Parametry Pass/Fail	Pomoc
	P3: 20 (N)	

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	testy z demontowaniem ekstensometru, to no demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt początkowy obliczania

P3: Punkt końcowy obliczania

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Jeśli P1 ustawiono jako [Siła], P2 i P3 ustawiono odpowiednio jako "10 N" i "30

N", a próbka to płytka o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długością bazy na poziomie 50 mm.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest obliczane metodą najmniejszych kwadratów. Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

7.8. Moduł Younga – Cięciwa

Ta funkcja służy do wyznaczania modułu sprężystości z nachylenia prostej przechodzącej przez dwa wybrane punkty. Jeśli możliwe jest wyznaczenie więcej niż jednej pary punktów spełniającej zadane kryteria to moduł Younga jest wyznaczany z pierwszej pary punktów licząc od początku testu.

Moduł Younga – Nachylonia		Długość bazy próbki
Mouth Touliga – Nachyleine	j	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez dwa wybrane punkty.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub [Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce [Próbka].

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

- P2: Punkt początkowy wyznaczania modułu Younga
- P3: Punkt końcowy wyznaczania modułu Younga

*Jednostki parametrów P2 oraz P3 są zgodne z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Jeśli jako P1 ustawiono [Siła], jako pierwszy i drugi punkt P2 i P3 wybrano odpowiednio "10 N" oraz "20 N", a odpowiadające tym siłom przemieszczenia to D1 równe 3 mm oraz D2 równe 7 mm to dla próbki w kształcie płytki o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długości bazy równej 50 mm moduł Younga wyznaczony zostanie jako:

Moduł Younga =
$$\frac{20 \text{ N} - 10 \text{ N}}{7 \text{ mm} - 3 \text{ mm}} \cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$$

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

7.9. Moduł Younga – Sieczny

Ta funkcja służy do wyznaczania modułu sprężystości z nachylenia prostej przechodzącej przez punkt początkowy testu oraz wybrany punkt. Jeśli w ramach danych pomiarowych więcej niż jeden punkt spełnia założone kryteria to moduł Younga jest wyznaczany w oparciu o pierwszy z tych punktów licząc od początku testu.

Moduł Younga = Nachylenie · Długość bazy próbki Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkt
Nachyleffie	początkowy testu oraz wybrany punkt.
Długoćć bozy próble	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
Dolo przekroju poprzecznogo próbli	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt przez który ma przechodzić linia modułu sprężystości

* Jednostka parametru P2 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Zakładając, że P1 to [Siła], P2 ustalono na "20 N", a przemieszczenie D1 odpowiadające tej sile to 5 mm. Dla próbki w kształcie płytki o grubości 2 mm i szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm, moduł Younga zostanie wyznaczony jako:

Moduł Younga = $\frac{20 \text{ N}}{5 \text{ mm}} \cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

7.10. Moduł Younga – Styczny

Funkcja wyznacza modułu sprężystości na podstawie wybranego punktu. Nachylenie linii modułu jest wyznaczane przez prostą przechodzącą przez dwa punkty: punkt tuż przed wybranym punktem oraz punkt tuż za wybranym punktem. Jeśli w danych pomiarowych występuje więcej niż jeden punkt spełniający zadane kryteria to moduł Younga jest wyznaczany na podstawie pierwszego z tych punktów licząc od początku testu.

> Moduł Younga = Nachylenie · Długość bazy próbki Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkty
Nachylenie	sąsiadujące z wybranym punktem.
Długoćć bozy próblej	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
Dolo przekroju poprzecznogo próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Wybór kanału, który zostanie użyty do określenia granic obliczania modułu Younga. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Punkt na podstawie którego wyznaczony zostanie moduł Younga

* Jednostka parametru P2 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Jeśli jako P1 ustawiono [Siła], P2 ustawiono jako "10 N", a próbka ma kształt płytki o grubości 2 mm, szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm to moduł Younga zostanie wyznaczony jako:

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Nachylenie jest wyznaczane dla prostej przechodzącej przez punkty sąsiadujące z wybranym.

Wzór na obliczanie pola przekroju poprzecznego próbki zależy od wybranego kształtu próbki. Więcej informacji na ten temat zawarto w rozdziale 9.

7.11. Moduł Younga – Max_Nachyl.

Funkcja służy do wyznaczania modułu Younga na podstawie maksymalnego nachylenia, które jest wyznaczane jako maksymalna wartość z obliczonych w określonych interwałach dla wszystkich danych pomiarowych. Czarne kropki na rysunku oznaczają kolejne punkty, które są próbkowane podczas obliczeń.

Moduł Younga — Nachylonia	Długość bazy próbki
Mouul lounga = Nachylenie ·	Pole przekroju poprzecznego próbki

Wielkość	Komentarz
Nachylonia	Wyznaczane jako wartość maksymalna dla wszystkich
Nachyleffie	danych pomiarowych.
Długoćć bozy próble	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub
Diugose bazy probki	[Próbka].
Rolo przekraju poprzecznago próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce
Pole przekroju poprzecznego probki	[Próbka].

Parametry:

Max_Nachyl.		
Max_Nachyl. Typ Moduł Sprężysłości Nachylenie	Nazwa Max_Nachyl. Parametry Pass/Fail P1: 2 (Punkty)	OK Anuluj Pomoc

P1: Interwały dla obliczeń nachylenia (ilość punktów branych pod uwagę)

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

Zakładając, że P1 ustawiono jako "3" punkty, a próbka ma kształt płytki o grubości 2 mm, szerokości 5 mm oraz długości bazy pomiarowej 50 mm, to moduł Younga będzie obliczany w następujący sposób:

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{50 \text{ mm}}{2 \text{ mm} \cdot 5 \text{ mm}}$

Gdzie [Nachylenie] będzie wyznaczane w poniższy sposób:

Dla P1 = 3 obliczenia będą przebiegać w sekwencji (A-C, B-D, C-E... itd.)

Nachylenie zostanie wyznaczone jako maksymalna obliczona wartość dla wszystkich danych pomiarowych.
7.12. Moduł Younga – Moduł Spr._Podzielony

Ta funkcja wyznacza moduł Younga w oparciu o dane od rozpoczęcia testu do osiągnięcia siły maksymalnej [Max].

Dane od początku testu do siły maksymalnej są dzielone na interwały, w których obliczane jest nachylenie linii modułu sprężystości za pomocą metody najmniejszych kwadratów. Jako wartość końcowa przyjmowane jest maksymalne obliczone nachylenie.

Moduł Younga = Nachylenie $\cdot \frac{\text{Długość bazy próbki}}{\text{Pole przekroju poprzecznego próbki}}$

Wielkość	Komentarz
Nachylenie	Obliczane w opisany wyżej sposób.
Długość bazy próbki	Wartość wprowadzona poprzez zakładkę [Czujniki] lub [Próbka].
Pole przekroju poprzecznego próbki	Obliczane na podstawie danych wprowadzonych w zakładce [Próbka].

Parametry:

Moduł_SprPodzielony		
Typ ✓ Moduł Sprężystości □ Nachvlenie	Nazwa Moduł SprPodzielony	ОК
	Parametry Pass/Fail P1: 10 (Interwały:)	Anuluj Pomoc

P1: Interwały dla obliczeń nachylenia (ilość interwałów na które zostaną podzielone dane pomiarowe)

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Moduł	Moduł sprężystości obliczony na podstawie [Nachylenia], [Długości bazy próbki]
Sprężystości	oraz [Pola przekroju poprzecznego próbki].
Nachylenie	Nachylenie linii modułu sprężystości (N/mm)

7.13. Energia

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania energii (pracy), jako pola powierzchni pomiędzy linią wykresu, a osią poziomą dla wybranego obszaru testu. Możliwe jest wyznaczenie do pięciu różnych energii.

Parametry:

Siła 4

- P1: Punkt początkowy obszaru obliczeń (nr węzła startowego)
- P2: Metoda definicji punktu końcowego obliczeń

Punkt końcowy	Komentarz
Nast. Węzeł	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny węzeł.
Nast. Pik	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny pik.
Nast. Dolina	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następną dolinę.
Nast. Max.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne maksimum.
Nast. Min.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne minimum.

P3: Czułość wykrywania dolin i pików

Parametr używany, gdy P2 ustawiono na [Nast. Pik] lub [Nast. Dolina]. Parametr P3 podawany jest w procentach pełnej skali siły (nominału czujnika siły) i wskazuje minimalną zmianę siły, która będzie powodowała wykrycie piku lub doliny.

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.14. Energia absolutna – Energia_absolutna

Funkcja służąca do wyznaczania wartości bezwzględnej energii jako pola powierzchni pomiędzy linią wykresu, a osią poziomą, dla wybranego obszaru testu. Możliwe jest wyznaczenie do pięciu różnych energii absolutnych.

Parametry:

P1: Metoda wyboru punktu początkowego obliczeń lub trybu pracy

[Node]	-	jako punkt startowy wybierany jest węzeł o danym numerze.
[Area]	-	jako punkt startowy wybierany jest obszar kontroli testu (z zakładki
		[Testowanie]) o danym numerze.
[Auto]	-	wyznaczanie punktu początkowego i końcowego w trybie
		automatycznym (algorytm wyznaczania został opisany dalej)

- P2: Wybór numeru węzła lub obszaru kontroli jako punkt początkowy
- P3: Metoda wyboru punktu końcowego

Punkt końcowy	Komentarz
Nast. Węzeł	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny węzeł.
Nast. Pik	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następny pik.
Nast. Dolina	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następną dolinę.
Nast. Max.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne maksimum.
Nast. Min.	Ustala punkt końcowy obliczeń jako następne minimum.
Obszar	Ustala punkt końcowy jako wybrany obszar kontroli testu.

P4: Parametr wyznaczania punktu końcowego

Gdy jako P3 wybrano [Nast. Pik] lub [Nast.Dolina] Czułość detekcji pików i dolin. Parametr P4 podawany jest w procentach pełnej skali siły (nominału czujnika siły) i wskazuje minimalną zmianę siły, która będzie powodowała wykrycie piku lub doliny.

Gdy jako P3 wybrano [Obszar] Wybór numeru obszaru kontroli testu, który będzie ostatnim obszarem włączonym do obliczeń.

P5: Wybór czy pole pod wykresem ma być zamalowywane, czy nie

Тур:

- (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

Przykład:

Zakładając, że P1 ustawiono jako [Node], P2 ustawiono na "1", parametr P3 wybrano jako [Nast. Węzeł] (parametr P4 pozostaje wtedy nieużywany), to funkcja wyznaczy energię jak na rysunku.

Gdy wybrano jako P1 [Auto]:

Używając trybu [Auto] można łatwo z obliczeń wykluczyć część badania, w której płyta kompresyjna nie dotykała próbki.

Aby skorzystać z trybu [Auto] konieczne jest uprzednie wyznaczenie wartości [Energia_absolutnaN-1], o ile N ≥ 2. Aby wyznaczyć [Energia_absolutna1] nie jest konieczne wyznaczenie żadnych innych parametrów.

Jeśli P1 jest ustawione jako [Auto], pozostałe parametry mają znaczenie jak poniżej.

- P2: Ilość punktów Należy wprowadzić ilość punktów w szeregu, który będzie podlegał sprawdzeniu
- P3: (Nieużywany)
- P4: Punkt końcowy

Należy wprowadzić zmianę siły w procentach w odniesieniu do pełnej skali siły (nominału czujnika siły). Ta wartość zmian siły będzie sprawdzana w ramach szeregu punktów o długości określonej parametrem P2.

Funkcja wyznacza energię absolutną wyznaczając punkt startowy i końcowy obliczeń, a następnie obliczając pole powierzchni pomiędzy linią wykresu, a osią poziomą dla obszaru ograniczonego tymi punktami.

Działanie algorytmu trybu auto:

Dla [Energia_absolutna1]

- Na początku wyznaczony zostaje punkt maksymalnej siły dla wszystkich danych pomiarowych.
- Następnie program wyszukuje punkt początku obliczeń energii absolutnej. Sprawdzane są punkty wstecz od punktu maksymalnej siły. Punkt początku obliczeń jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z trzech kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) punkt stanowi pierwszy punkt pomiarowy testu
  - c) jest to pierwszy punkt w szeregu punktów o długości większej od parametru P2, dla którego zmiany siły pomiędzy punktami szeregu są mniejsze niż określone parametrem P4.

- W kolejnym kroku wyznaczany jest punkt końcowy obliczeń energii absolutnej. Sprawdzane są kolejne punkty od punktu maksymalnej siły. Punkt końca obliczeń energii absolutnej jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z trzech kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) punkt stanowi ostatni punkt pomiarowy testu
  - c) jest to pierwszy punkt w szeregu punktów o długości większej od parametru P2, dla którego zmiany siły pomiędzy punktami szeregu są mniejsze niż określone parametrem P4.

Dla [Energia_absolutnaN] (gdy N ≥ 2)

- Na początku wyznaczony zostaje punkt maksymalnej siły przy czym wyszukiwanie zaczyna się od punktu końcowego obliczeń [Energia_absolutna1].
- Następnie program wyszukuje punkt początku obliczeń energii absolutnej. Sprawdzane są punkty wstecz od wyznaczonego punktu maksymalnej siły. Punkt początku obliczeń jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z trzech kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) punkt stanowi pierwszy punkt pomiarowy testu
  - c) punkt leży tuż przed granicą obliczeń innej energii (np. [Energia_absolutna1])
- W kolejnym kroku wyznaczany jest punkt końcowy obliczeń energii absolutnej. Sprawdzane są kolejne punkty od wyznaczonego punktu maksymalnej siły. Punkt końca obliczeń energii absolutnej jest wyznaczany jako pierwszy znaleziony punkt spełniający jedno z czterech kryteriów:
  - a) punkt leży na linii wykresu tuż przed jej przecięciem z osią poziomą (siła 0 N)
  - b) punkt stanowi ostatni punkt pomiarowy testu
  - c) jest to pierwszy punkt w szeregu punktów o długości większej od parametru P2, dla którego zmiany siły pomiędzy punktami szeregu są mniejsze niż określone parametrem P4.
  - d) punkt leży tuż przed granicą obliczeń innej energii (np. [Energia_absolutnaN-1])

7.15. Średnia siła – Śr._Siła

Niniejsza funkcja pozwala wyznaczyć średnią siłę w wybranym obszarze testu.

Parametry:

P1: Kanał, dla którego zdefiniowane zostaną wartości punktów początkowego i końcowego obliczeń

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

P2: Wartość dla punktu początkowego obliczeń

P3: Wartość dla punktu końcowego obliczeń

Typ:

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	Wyznacza średnią siłę.
Napręż.	Wyznacza średnie naprężenie w oparciu o geometrię próbki i zmierzoną siłę.

7.16. Gumowatość

Funkcja pozwalająca na wyznaczenie gumowatości z poniższego wzoru:

Gumowatość = Twardość · Spoistość

Aby wyznaczyć [Gumowatość] należy najpierw wyznaczyć [Twardość] oraz [Spoistość].

Parametry:

Gumowatość		
Gumowatość Typ	Nazwa Gumowatość Pass/Fail Włączony Górny 100 Dolny	OK Anuluj Pomoc
	Dolny	

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.17. Twardość

Znacznik

Ta funkcja służy do wyznaczania punktu maksymalnej siły w całym teście lub w wybranym obszarze.

Parametry:

- P1: Wybór czy wyszukiwanie punktu maksymalnej siły ma się odbyć w całym obszarze testu
- P2: Wybór węzła początkowego do wyznaczania Jeśli parametr P1 jest odznaczony, to wyszukiwanie maksymalnej siły odbywa się pomiędzy węzłem o numerze danym parametrem P2, a następnym węzłem.

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że parametr P1 jest odznaczony, a parametr P2 ustawiono jako "1", to twardość zostanie wyznaczona jak poniżej.

7.18. Maksymalne przemieszczenie – Max_Odkszt.

Funkcja ta pozwala na wyznaczenie maksymalnej wartości przemieszczenia w teście lub w wybranym jego obszarze.

Parametry:

- P1: Wybór czy wyszukiwanie punktu maksymalnego przemieszczenia ma się odbyć w całym obszarze testu
- P2: Wybór węzła początkowego do wyznaczania Jeśli parametr P1 jest odznaczony, to wyszukiwanie maksymalnego przemieszczenia odbywa się pomiędzy węzłem o numerze danym parametrem P2, a następnym węzłem.

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

7.19. Ilość punktów wypukłych – Nr_PunktówWypukłych

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania ilości punktów wypukłych w całym teście lub wybranym jego obszarze.

Parametry:

- P1: Wybór czy zliczenie ilości punktów wypukłych ma się odbyć w całym obszarze testu
- P2: Wybór węzła początkowego do zliczania Jeśli parametr P1 jest odznaczony, to zliczanie punktów wypukłych odbywa się pomiędzy węzłem o numerze danym parametrem P2, a następnym węzłem.
- P3: Czułość detekcji punktów wypukłych Parametr P3 podawany jest w procentach pełnej skali siły (nominału czujnika siły) i wskazuje minimalną zmianę siły, która będzie powodowała wykrycie punktu wypukłego.

Typ:

- (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.20. Kolejne piki maksymalne – Pik_Max.

Znacznik

Ta funkcja umożliwia wyznaczenie wybranych pików maksymalnych w obszarze pomiędzy węzłem o wybranym numerze, a kolejnym węzłem. Możliwe jest wyznaczenie do 9 różnych pików maksymalnych.

Parametry:

P1: Określenie który węzeł ma być granicą początkową wyszukiwania maksymalnych pików

P2: Czułość wykrywania pików

Parametr wprowadzany jako procent pełnej skali siły (nominału czujnika siły).

P3: Numer piku

Wybór, który pik ma zostać wybrany w kolejności malejącej (np. gdy P3 ustawione zostanie jako "4" to wyznaczony zostanie czwarty najwyższy pik).

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Jeśli wpisano jako P1 wartość "1", P2 ustalono na "5" (% pełnej skali), a jako P3 wpisano "2" to wyznaczony zostanie drugi najwyższy pik w obszarze pomiędzy pierwszym, a drugim węzłem.

7.21. Wyznaczanie punktu dowolnego po teście - WybórPkt

Znacznik

Ta funkcja służy do wyznaczania dowolnego punktu po wykonaniu testu. Wybór punktu odbywa się poprzez kliknięcie myszą na wykresie. Można w ten sposób wyznaczyć 20 różnych punktów.

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
Przemieszcz.	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

7.22. Wyznaczanie punktu predefiniowanego – Punkt_Ustawiony

Niniejsza funkcja służy do wyznaczania punktów związanych z określonym parametrem zdefiniowanym wcześniej. Możliwe jest wyznaczenie do 10 różnych punktów.

Parametry:

P1: Wybór kanału

Wybór kanału, który zostanie użyty do wyznaczenia punktu. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór z poniższych.

Kanał pomiarowy	Komentarz					
Siła						
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.					
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.					
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie					
	trawersy.					
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to					
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są					
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten					
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.					
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]					
Czas						

- P2: Określenie czy punkt ma zostać wyznaczony na podstawie wartości czy wzoru
- P3: Wybór wzoru do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wzór])
- P4: Wybór wartości do wyznaczania punktu (tylko gdy P2 = [Wartość])

* Jednostka parametru P4 jest zgodna z ustawieniami w zakładce [System]

P5: Numer wyznaczanego punktu

Jeśli więcej niż jeden punkt spełnia warunki ustawione za pomocą parametrów P1-P4, to zostanie wyznaczony punkt o numerze równym parametrowi P5 licząc od początku testu.

Typ:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ].

Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Zakładając, że wybrano [Siła] jako P1, P2 ustawiono jako [Wartość], za P4 wpisano "10 N", zaś P5 ustalono jako "2" to zostanie wyznaczony drugi punkt, w którym siła osiągnie 10 N.

7.23. Elastyczność – Resilience

Elastyczność jest obliczana z wzoru podanego poniżej.

Aby wyznaczyć spoistość należy uprzednio wyznaczyć parametry [Energia_absolutna4] oraz [Energia_absolutna5].

Energia_absolutna4

Тур	Nazwa	wita4	ОК
	Parametry	Pass/Fail	Anuluj
	P1: Area P2:		Pomoc
	P3: Obszar P4:	1	

- P1: Area (od obszaru kontroli nr (P2))
- P2: 1
- P3: Obszar (do obszaru kontroli nr (P4))
- P4: 1

Energia_absolutna5

Тур	Nazwa	gia_całkowita	15		
		Parametry	Pas	ss/Fail	Anuluj
	P1:	Area		-	Pomoc
	P2:		2		
	P3:	Obszar		-	
	P4:		2		
	P5:	Area Filling			

- P1: Area (od obszaru kontroli (P2))
- P2: 2
- P3: Obszar (do obszaru kontroli nr (P4))
- P4: 2

Parametry:

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.24. Sprężystość

Sprężystość jest obliczana z wzoru podanego poniżej.

Sprężystość =
$$\frac{T_2}{T_1}$$

Aby wyznaczyć sprężystość, konieczne jest uprzednie wyznaczenie parametru [Pik_Max.2_Przemieszczenie] wpisując parametry jak poniżej.

- P2: 1
- P3: 1

Parametry:

Sprężystość		
Sprężystość Typ	Nazwa Sprężystość Pass/Fail Włączony Górny Dolny 1	OK Anuluj Pomoc

— (bez parametrów wyznaczania)

Тур:

— (brak wyboru typu wyznaczanej wielkości)

7.25. Minimalne doliny – Dolina_Min.

Znacznik

Ta funkcja wyznacza minimalne doliny pomiędzy wybranym i kolejnym węzełem.

Możliwe jest wyznaczenie do 9 różnych dolin.

Parametry:

Dolina_Min.1			
Тур	Nazwa	ОК	
yp Siła Napręź. Przemieszczenie Odkształcenie Przemieszcz. Wydłużenie Czas	Nazwa Dolina_Min.1_Siła Parametry P1: P2: P3: P3: Pokaż Znaczn	A Pass/Fail 1 (Węzeł) 10 (%/FS) 1 ()	Anuluj Pomoc

- P1: Określenie który węzeł ma być granicą początkową wyszukiwania minimalnych dolin
- **P2:** Czułość wykrywania dolin Parametr wprowadzany jako procent pełnej skali siły (nominału czujnika siły).

P3: Numer doliny

Wybór, która dolina ma zostać wyznaczona w kolejności rosnącej (np. gdy P3 ustawione zostanie jako "4" to wyznaczona zostanie czwarty najniższa dolina).

Тур:

Wybór wyznaczanej wielkości z pola [Typ]. Domyślne ustawienia pozwalają na wybór spośród poniższych.

Wyznaczana wielkość	Komentarz
Siła	
Napręż.	Naprężenie obliczone w oparciu o geometrię próbki i siłę.
Przemieszczenie	Przemieszczenie trawersy.
Odkształcenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz przemieszczenie
	trawersy.
	Przemieszczenie z kanału hybrydowego – jeśli używany jest ekstensometr to
Przemieszcz.	pomiary z tego kanału będą pochodzić z ekstensometru. Jeśli wykonywane są
	testy z demontowaniem ekstensometru, to po demontażu ekstensometru ten
	kanał będzie zawierać przemieszczenie trawersy.
Wydłużenie	Odkształcenie obliczone w oparciu o geometrię próbki oraz kanał [Przemieszcz.]
Czas	

Przykład:

Jeśli wpisano jako P1 wartość "2", P2 ustalono na "5" (% pełnej skali), a jako P3 wpisano "1" to wyznaczona zostanie najniższa dolina w obszarze pomiędzy drugim, a trzecim węzłem.

8. Wielkości statystyczne

Niniejszy rozdział opisuje wielkości statystyczne (dostępne w polu [Statystyka] zakładki [Przetwarzanie danych]).

8.1. Średnia

Wyznacza wartość średnią dla danych pomiarowych.

8.2. Odchylenie standardowe

Wyznacza odchylenie standardowe dla danych pomiarowych.

Odchylenie standardowe =

$$\sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{N-1}}$$

Gdzie:

 x_i – poszczególne wyniki pomiarów

 $\overline{x}~$ – wartość średnia wyników pomiarów

N – ilość wyników pomiarowych

8.3. Maksimum, minimum i zakres

Maksimum wyznacza maksymalną wartość spośród wyników pomiarów.

Minimum wyznacza minimalną wartość spośród wyników pomiarów.

Zakres wyznacza różnicę pomiędzy maksymalnym i minimalnym wynikiem pomiarów.

8.4. Mediana

Wyznacza wartość środkową dla wyników pomiarów.

Przykład:

Jeśli obecnych jest 5 wyników pomiarowych uszeregowanych rosnąco, to medianą jest trzecia wartość.

Jeśli obecnych jest 6 wyników pomiarowych uszeregowanych rosnąco, to mediana jest średnią wartością z 3 i 4 wyniku.

8.5. Zmienność (współczynnik zmienności)

 $Wyznacza w spółczynnik zmienności \left(\frac{Odchylenie \, standardowe}{Wartość średnia} \right) dla wyników pomiarów.$

8.6. 3Sigma

Wyznacza wartość potrojonego odchylenia standardowego (sigma = odchylenie standardowe)

8.7. Średnia +NSigma oraz średnia -NSigma

Wyznacza wartość średniej z wyników pomiarowych powiększoną (+NSigma) lub pomniejszoną (-NSigma) o odchylenie standardowe pomnożone przez liczbę N (gdzie N jest liczbą naturalną od 1 do 6).

9. Obliczanie naprężenia i odkształcenia

W tym rozdziale zawarte są informacje na temat obliczeń często wykorzystywanych podczas badań wytrzymałościowych.

9.1. Obliczanie naprężenia i odkształcenia

9.1.1. Rozciąganie

Naprężenie = $\frac{Siła}{S_0}$, Odkształcenie = $\frac{Przemieszczenie}{Długość bazy pomiarowej} \cdot 100\%$

9.1.2. Ściskanie

Naprężenie = $\frac{Siła}{S_0}$, Odkształcenie = $\frac{Przemieszczenie}{Długość bazy pomiarowej} \cdot 100\%$

Kształt próbki	Wymiary		Pole powierzchni przekroju
Drestenedleásien	Grubość	Т	
Prostopadioscian	Szerokość	W	$S_0 = 1 W$
Pręt	Średnica	D	$S_0 = \frac{\pi}{4} D^2$
	Średnica zewnętrzna	Ex.D	π (Ex. D ² (x. D ²)
TUDAL	Średnica wewnętrzna	In.D	$S_0 = \frac{1}{4} (Ex. D^2 - In. D^2)$
Tuba2	Średnica zewnętrzna	Ex.D	$S_0 = \pi T(D - T)$
	Grubość	Т	
	Średnica zewnętrzna	Ex.D	$S_0 = \frac{V}{V} \sqrt{(D^2 - W^2)} + \frac{D^2}{D^2} \exp i \frac{W}{V}$
Tuba 3	Grubość	т	$\frac{1}{4}\sqrt{(D^2 - W^2) + \frac{1}{4}\arctan\frac{D}{D}} = \frac{1}{4}$
	Szerokość	W	$\frac{\pi}{4}\sqrt{\left[(D-2T)^2 - W^2\right] - \left(\frac{-2T}{2}\right)} \operatorname{arcsin}\left(\frac{\pi}{D-2T}\right)$
	Długość	L	
Waga	Masa	W	$S_0 = \frac{W}{DL}$
	Gęstość	D	
Diaréciań	Grubość	Т	S = 2TW
Fleiscleif	Szerokość	W	$S_0 = 21$ VV
ORing	Grubość	Т	$S_0 = \frac{\pi}{2}T^2$
Włókno/Nić	Gęstość liniowa	D	$S_0 = D$
Heksagonalny	Długość boku	Х	$S_0 = \frac{3}{2}\sqrt{3}X$
Powierzchnia	Powierzchnia	A	$S_0 = A$

9.1.3. Zdzieranie (tylko w module Single)

Naprężenie = $\frac{Siła}{S_0}$

Kształt próbki	Wymiary		Pole powierzchni przekroju		
Prostopadłościan1	Grubość	Т	$S_0 = T$		
Prostopadłościan2	Szerokość	W	$S_0 = W$		

9.1.4. Zginanie trójpunktowe

Kształt i wprowadzane parametry	Moment bezwładności przekroju	Wskaźnik wytrzymałości na zginanie	Moment zginający M	Naprężenie $\sigma = \frac{M}{z}$	Odkształcenie ε	Moduł Younga σ ε
Wolny (I: Moment bezwładności przekroju poprzecznego, Z: Wskaźnik wytrzymałości na zginanie)	Ι	Z	LF 4	$\frac{L}{4Z}F$	$\frac{\frac{12}{L^2\frac{2}{1}}}{L^2\frac{2}{1}}\cdot\Delta l$	$\frac{\mathrm{L}^{3}}{48\cdot\mathrm{I}}\cdot\frac{\mathrm{F}}{\Delta\mathrm{I}}$
Prostopadłościan	$\frac{WT^3}{12}$	$\frac{WT^2}{6}$	LF 4	$\frac{3}{2}\frac{\text{LF}}{\text{WT}^2}$	$\frac{\mathrm{6T}}{\mathrm{L}^2} \cdot \Delta \mathrm{l}$	$\frac{L^3}{4WT^3} \cdot \frac{F}{\Delta l}$
Pręt	$\frac{\pi D^4}{64}$	$\frac{\pi D^3}{32}$	$\frac{\text{LF}}{4}$	$\frac{8LF}{\pi D^3}$	$\frac{\mathrm{6D}}{\mathrm{L}^2} \cdot \Delta \mathrm{I}$	$\frac{4L^3}{3\pi D^4} \cdot \frac{F}{\Delta l}$
Tuba1 D1 D2	$\frac{\pi}{64} (D_1^4 - D_2^4)$	$\frac{\pi}{32} \frac{(D_1^4 - D_2^4)}{D_1}$	LF 4	$\frac{8LD_1F}{\pi (D_1{}^4-D_2{}^4)}$	$\frac{6D_1}{L^2}\Delta l$	$\frac{4L^3}{3\pi (D_1{}^4-D_2{}^4)}\frac{F}{\Delta l}$
Uwaga: Tuba2 wymaga wpisania grubości ścianki zamiast średnicy wewnętrznej D2			F – Siła L – Odle Δl – Strza	F L głość pomiędz ałka ugięcia	y podporami	

9.1.5.	Zginanie czteropunktowe
--------	-------------------------

Kształt i wprowadzane parametry	Moment zginając y M	Naprężenie $\sigma = \frac{M}{Z}$	Odkształcenie E (<u>bez</u> deflektometru)	Odkształcenie ε (<u>z</u> deflektometrem)	Moduł Younga <u>σ</u> ε
Wolny (l: Moment bezwładności przekroju	$\frac{L_1 - L_2}{4} F$	$\frac{L_1 - L_2}{4Z} F$	$\frac{12(L_1-L_2)\Delta l \cdot I}{(L_1^3-2L_1L_2^2+2L_2^3)Z}$	$\frac{24(L_1-L_2)I\cdot\Delta ID}{\left(2L_1{}^3-3L_1L_2{}^2+L_2{}^3\right)\!Z}$	$\frac{(L_{1}^{3}-3L_{1}L_{2}^{2}+2L_{2}^{3})F}{48I\Delta I}$ (Bez_deflektometru)
poprzecznego, Z: Wskaźnik wytrzymałości na zginanie)					$\frac{(2L_1^3 - 3L_1L_2^2 + L_2^3)F}{96I\Delta ID}$ (z deflektometrem)
Prostopadłościan	$\frac{L_1 - L_2}{4} F$	$\frac{3}{2}\frac{(L_1-L_2)}{WT^2}F$	$\frac{6T(L_1-L_2)\Delta l}{{L_1}^3-3L_1{L_2}^2+2{L_2}^3}$	$\frac{12T(L_1-L_2)\Delta ID}{2{L_1}^3-3{L_1}{L_2}^2+{L_2}^3}$	$\frac{(L_1^3 - 3L_1L_2^2 + 2L_2^3)F}{4WT^3\Delta l}$ (Bez_deflektometru)
≪ <mark>≫</mark> ≜≬					$\frac{(2L_1^3 - 3L_1L_2^2 + L_2^3)F}{8WT^3\Delta lD}$ (<u>z</u> deflektometrem)
Pręt	$\frac{L_1 - L_2}{4} F$	$\frac{8(L_1-L_2)}{\pi D^3}F$	$\frac{6D(L_1-L_2)\Delta l}{{L_1}^3-3{L_1}{L_2}^2+2{L_2}^3}$	$\frac{12D(L_1-L_2)\Delta lD}{2{L_1}^3-3{L_1}{L_2}^2+{L_2}^3}$	$\frac{4(L_1^3-3L_1L_2^2+2L_2^3)F}{3\pi D^4 \Delta l}$ (Bez_deflektometru)
					$\frac{2(2{L_1}^3 - 3{L_1}{L_2}^2 + {L_2}^3)F}{3\pi D^4 \Delta lD}$ (z deflektometrem)
Tuba1	$\frac{L_1 - L_2}{4} F$	$\frac{8D_1(L_1-L_2)}{\pi(D_1{}^4-D_2{}^4)}F$	$\frac{6D_1(L_1-L_2)\Delta l}{{L_1}^3-3L_1{L_2}^2+2{L_2}^3}$	$\frac{12 D_1 (L_1 - L_2) \Delta ID}{2 L_1{}^3 - 3 L_1 L_2{}^2 + L_2{}^3}$	$\frac{4(L_1^3 - 3L_1L_2^2 + 2L_2^3)F}{3\pi(D_1^4 - D_2^4)\Delta l}$ (z deflektometrem)
D2					$\frac{2(2{L_1}^3 - 3{L_1}{L_2}^2 + {L_2}^3)F}{3\pi(D_1^4 - D_2^4)\Delta lD}$ (<u>Bez</u> deflektometru)
Uwaga: Tuba2 wymaga wpisania grubości ścianki zamiast średnicy wewnętrznej D2			$\Delta I \qquad \qquad \Delta I \qquad \qquad \qquad \qquad$		
			 L₁ – Odległość pomiędzy dolnymi podporami L₂ – Odległość pomiędzy górnymi podporami Δl – Strzałka ugięcia (przemieszczenie trawersy) ΔlD – Strzałka ugięcia (pomiar deflektometru) 		

10. Terminologia

Czas próbkowania

Czas pomiędzy kolejnymi transferami wartości siły, przemieszczenia lub innych danych z maszyny wytrzymałościowej podczas testu.

Dla modeli AG-X plus oraz AG-X czas próbkowania to 0,2, 1 ,10 lub 50 ms.

Dla modeli AGS-X oraz EZ-X czas próbkowania to 1,2, 5, 10 lub 50 ms.

Dla modeli AG-IS, AG-I, EZGraph, MST-I czas próbkowania to 10 ms.

Dla modeli AGS-J, AGS-H, EZTest czas próbkowania to 50 ms.

Dla maszyn AG-IS, AG-I oraz EZGraph dostępna jest opcjonalna funkcja ultrakrótkiego czasu próbkowania, pozwalająca na skrócenie czasu próbkowania do 1,25 lub 5 ms.

Ustawienia czasu próbkowania pozwalają również na inne, pośrednie wartości czasu próbkowania.

Czujnik siły

Jest to urządzenie zamontowane na trawersie maszyny wytrzymałościowej, służące do pomiarów siły przyłożonej do próbki.

Dolna Granica plastyczności

Po osiągnięciu granicy plastyczności (górnej), siła może nieco zmaleć przed ponownym wzrostem. Ten spadek siły jest określany dolną granicą plastyczności.

Ekstensometr

Ekstensometr to urządzenie do precyzyjnego pomiaru zmian długości bazy pomiarowej próbki. Wykorzystuje się wiele rodzajów ekstensometrów, w zależności od wykonywanych testów. Dostępne są ekstensometry kontaktowe, bezkontaktowe i wiele innych.

Energia

Ilość energii zużytej (lub pracy wykonanej) do uzyskania danego odkształcenia albo energii oddanej (pracy odzyskanej) przez próbkę podczas odciążania.

Liczba Poissona

Liczba Poissona stanowi współczynnik opisujący stosunek pomiędzy sprężystym odkształceniem próbki w kierunku przyłożonego obciążenia i odkształceniem sprężystym w kierunku poprzecznym do obciążenia.

Maksymalna siła

Maksymalna wartość siły jaka została osiągnięta podczas testu.

Moduł Younga

Jest to stała materiałowa opisująca sztywność próbki. Jest szczególnie istotna w przypadku metali oraz tworzyw sztucznych. Jest również nazywana współczynnikiem sprężystości (podłużnej).

Naprężenie

Naprężenie to stosunek przyłożonej siły oraz pola przekroju poprzecznego próbki.

Odkształcenie

Stosunek początkowej długości bazy pomiarowej próbki do długości bazy pomiarowej próbki po teście.

Parametr

Zbiorcze określenie wartości lub ustawień na podstawie których wyznaczane są różne wielkości lub kontrolowana jest maszyna wytrzymałościowa.

Pęknięcie

Podczas prób rozciągania jest to moment, w którym próbka ulega rozdzieleniu.

Pik

Fragment wykresu zawierający maksimum. Piki są istotnymi składowymi wykresów z testów zdzierania oraz testów prowadzonych przy użyciu modułu Texture. Dla pików mogą być obliczone wartość średnia, wartość maksymalna i inne.

Przemieszczenie

Odnosi się do przemieszczenia trawersy lub zmiany długości pomiarowej próbki. Jeśli jako wynik wyznaczana jest wartość kanału [Przemieszcz.] to przemieszczenie to jest obliczane na podstawie zmiany długości bazy pomiarowej próbki lub z przemieszczenia trawersy jeśli nie są używane urządzenia takie jak ekstensometry. Jednakże nawet jeśli ekstensometr lub inne urządzenie jest wykorzystywane do pomiaru zmian długości bazy pomiarowej próbki, możliwe jest wyznaczenie przemieszczenia na podstawie przemieszczenia trawersy poprzez powtórną analizę i wybranie opcji [Pojedyncza] oraz [Przemieszczenie] w polu [Kanał Przemieszcz.] w podzakładce [Ekstensometr] kreatora metody testowej.

Przewężenie

Przewężenie to stosunek najmniejszej średnicy próbki okrągłej po zerwaniu oraz początkowej średnicy próbki.

Rozciąganie

Test podczas którego dane pomiarowe są uzyskiwane podczas przykładania obciążenia rozciągającego do próbki.

Suwmiarka

Przyrząd do pomiarów wymiarów próbek.

Ściskanie

Dane pomiarowe uzyskiwane są poprzez przykładanie siły ściskającej do próbki.

Umowna granica plastyczności/sprężystości

Jest to siła wyznaczona poprzez przesunięcie linii modułu Younga wzdłuż osi poziomej (osi wydłużenia) o określone wydłużenie. Umowną granicę plastyczności/sprężystości wyznacza punkt przecięcia tak przesuniętej linii modułu z linią wykresu.

Węzeł

W testach na zdzieranie modułu Single jest to punkt przecięcia linii granicznej interwałów lub początku i końca obszaru analizy z linią wykresu. W przypadku testów prowadzonych przy użyciu modułu Texture jest to miejsce, w którym linia wykresu przecina oś poziomą (punkt zerowej siły).

Współczynnik korekcyjny na ugięcie maszyny wytrzymałościowej

Jeśli podczas testów przykładane są duże obciążenia lub rama maszyny wytrzymałościowej lub zamontowane na niej akcesoria ulegają ugięciu, możliwa jest korekcja wyników poprzez odjęcie ugięcia maszyny wytrzymałościowej lub akcesoriów. Współczynnik ten nie jest używany gdy prowadzone są testy z deflektometrem.

Współczynnik Lankforda

Współczynnik Lankforda (współczynnik r) to stosunek odkształcenia plastycznego opisujący jak szeroka będzie próbka po jej wydłużeniu o określone przemieszczenie P1. Współczynnik r jest obliczany w oparciu o poniższe równanie.

$$r = \frac{\ln\left(\frac{W_0}{W}\right)}{\ln\left(\frac{L}{L_0}\right) - \ln\left(\frac{W}{W_0}\right)}$$

Gdzie:

W₀ – szerokość próbki przed testem

 L_0 – długość początkowa bazy pomiarowej próbki oraz $L = L_0 + P1$

Współczynnik umocnienia

Współczynnik umocnienia (współczynnik n, wykładnik umocnienia) to współczynnik obliczany dla cienkich, płaskich materiałów poprzez podział danego wydłużenia od D1 do D2 na n fragmentów i wykorzystanie metody najmniejszych kwadratów.

Wydłużenie do zerwania

Jest to wydłużenie próbki od początku testu do jej pęknięcia.

Wydłużenie po zerwaniu

Jest to wydłużenie po zerwaniu mierzone poprzez złożenie fragmentów próbki i pomiar długości.

Zdzieranie

Test, w którym dane pomiarowe pozyskiwane są poprzez zrywanie lub odrywanie jednej części próbki z drugiej części. Jest to test typowy m.in. dla taśm klejących.

Zginanie

Dane pomiarowe są otrzymywane przez zginanie próbki. Zginanie można prowadzić trójpunktowo (dwie dolne podpory i przykładanie obciążenia w jednym miejscu) lub czteropunktowo (dwie dolne podpory i przykładanie obciążenia od góry).
11. Alfabetyczny spis funkcji przetwarzania danych

Adhezyjność/Przyleganie (Texture)	195
Ag (Single)	21
CałkRóżnWstr (Single, Control)	89
Cięciwa (Single, Control)	28
Cięciwa (Texture)	206
DolGranicaPlast (Single, Control)	62
Dolina Min. (Texture)	242
Dolina Śr. (Zdzieranie)	140
Dopasowanie (Single)	51
EASL (Single)	46
EASL D (Cycle)	151
EASL I (Cvcle)	153
FASL Śr. (Cycle)	149
Energia (Single, Control)	
Energia (Texture)	219
Energia absolutna (Texture)	221
Energia D (Cycle)	161
Energia I (Cycle)	162
Elexular Compliance (Single)	53
GranicaPlast(%FS) (Single Control)	92
GranicaPlast(%GranPl) (Single Control)	102
GranicaPlast(Odkszt) (Single, Control)	201 90
GranicaPlast(Punkty) (Single Control)	100
Gumowatość (Texture)	100
Historeza (Cycle)	227
Historoza Strata (Cycle)	161
Histereza_Strata (Cycle)	104
LASE (Single)	E0
	100
LASE_D (Cycle)	108
	1/1
LASE_Sr. (Cycle)	105
Max (Cycle)	1/4
Max (Single, Control)	64
Max_Nachyl. (Single, Control)	3/
Max_Nachyl. (Texture)	215
Max_Odkszt. (Texture)	230
Max_P (Single, Control)	41
Max_Przem. (Single, Control)	6/
MaxDoliny(x) (Zdzieranie)	136
MaxDoliny_Sr. (Zdzieranie)	138
MaxPik(x) (Zdzieranie)	122
MaxPik_Sr. (Zdzieranie)	124
Min (Cycle)	177
Min (Single, Control)	69
MinDoliny(x) (Zdzieranie)	142
MinDoliny_Sr. (Zdzieranie)	144
MinPik(x) (Zdzieranie)	130
MinPik_Śr. (Zdzieranie)	132

Moduł SprPodzielony (Single, Control)	39
Moduł SprPodzielony (Texture)	. 217
Moduł Spręż. (Single, Control)	25
Moduł Spręż. (Texture)	. 203
Moduł Younga_D (Cycle)	. 155
Moduł Younga_I (Cycle)	. 158
Moduł_Younga_Pętla (Single)	44
NGranicaPlast (Single, Control)	. 105
Non-Prop.E. (Single)	76
nowy_wspn (Single)	74
Nr_PunktówWypukłych (Texture)	. 231
Pęknięcie (Single, Control)	22
Pierwszy (Zdzieranie)	. 115
Pik_Max. (Texture)	. 232
Pik_Mediana (Zdzieranie)	. 128
Pik_Śr. (Zdzieranie)	. 126
Poisson's (Single)	79
Punkt_UstawD (Cycle)	. 184
Punkt_UstawI (Cycle)	. 187
Punkt_UstawŚr (Cycle)	. 181
Punkt_Ustawiony (Single, Control)	81
Punkt_Ustawiony (Texture)	. 235
Reduk. (Single)	85
Resilience (Texture)	. 238
RóżnWstrz. (Single, Control)	55
Sieczny (Single, Control)	31
Sieczny (Texture)	. 209
Siła_Adhezji (Texture)	. 193
Siła_Śr. (Zdzieranie)	. 117
Spoistość (Texture)	. 201
Sprężystość (Texture)	. 240
Styczny (Single, Control)	34
Styczny (Texture)	. 212
SrSiła (Texture)	. 226
Tarcie_Dyn. (Zdzieranie)	. 114
Tarcie_Stat. (Zdzieranie)	. 134
Twardość (Texture)	. 228
Ustaw.Wstrz. (Single, Control)	57
Węzeł(x) (Zdzieranie)	. 118
Węzeł_Sr. (Zdzieranie)	. 120
wspn (Single)	/2
wspr (Single)	84
Wsz_Sr (Zdzieranie)	. 112
WyborPkt (Cycle)	. 180
WyborPkt (Single, Control)	/8
wyborPKt (Texture)	. 234
Zujnosc (Texture)	. 200